

Halsuan kunta

HALSUAN KUNTA
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS
2019
TASEKIRJA

SISÄLLYSLUETTELO

HALSUAN KUNTA	3
TOIMINTAKERTOMUS	3
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	12
tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	13
Rahoitusasema ja sen muutokset	19
Kokonaistulot ja -menot	21
Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	22
Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainotus.....	30
KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMISVERTAILU	31
käyttötalouden toteutuminen	31
Käyttötalouden toteutuma lautakunnittain	62
tuloslaskelman toteutuminen.....	67
Investointien toteutuminen.....	69
rahoituslaskelman toteutuminen	72
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	73
Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2019	73
Rahoituslaskelma 1.1.-31.12.2019.....	74
tase	75
Konsernilaskelmat	77
LIITETIEDOT	81
Kuntaa koskevat liitetiedot.....	81
Konsernia koskevat liitetiedot	82
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	83
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	86
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	88
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	90
Henkilöstöä koskevat liitetiedot	91
Tilintarkastusyhteisön palkkioita koskevat liitetiedot	91
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	92
LUETTELOT JA SELVITYKSET	93
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	93
Luettelo kirjanpidon säilytyksestä	93
TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	93

HALSUAN KUNTA

TOIMINTAKERTOMUS

OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Keväällä pidettyjen eduskuntavaalien jälkeen pidettyjen hallitusneuvottelujen myötä valtaan nousi punaviherkeskusta. Hallitusohjelman pohjana on työllisyysasteen nousu 75 %:iin ja työttömyyden vähentyminen sen myötä lähelle 5 %. Uuden hallituksen tavoitteiden toteutuminen hallituskauden aikana näytti optimistien mielestä olevan jopa mahdollista. Talouskasvu kuitenkin hiipui loppuvuoden aikana ja tavoitteet työllisyysasteen noususta karkasivat etäämmäksi. Iso-Britannian Brexit toi lisää uhkakuvia ja Brexit toteutui uusien parlamenttivaalien myötä. Toinen vakava uhka taloudelle oli USA-Kiina kauppasodan kiihtyminen.

Kuntien talous oli vuoden 2019 aikana kriisissä. Suuri osa kunnista tekee alijäämäisen tuloksen. Vuodelle 2019 tuli uuden tulorekisterin perustaminen ja samaan aikaan tehtiin henkilöverotuksessa ennakonpidätysmuutos. Niiden yhteisvaikutuksena verotulojen määrä aleni merkittävästi. Muutoksien kokonaisvaikutus oli suuri, eikä se korjaantunut vielä loppuvuodenkaan aikana.

Halsuan kunnan vuoden 2019 tilinpäätöksen alijäämään vaikuttivat eniten kaksi suurta tekijää: valtionosuudet laskivat n. 180.000 € vuoden 2017 suuren kuolleisuuden takia sekä sosiaali- ja terveysmenojen ennakoitua suurempi kasvu yli 330.000 €:lla huolimatta siitä, että SOITE tuloutti kunnille kertyneitä ylijäämiä yhteensä noin 8.7 M€.

Toiminnallisesti tarkasteltuna kunnassa oli monia hyviä eteenpäin menemisen merkkejä. Halsuajärven kaavoitus valmistui loppuvuodesta. Tuulivoimakaavoitus jatkui ja ensimmäisiä luonnoksia oli esillä. Kotipesän tyhjälle kiinteistölle kehitettiin toimintaa. Seurakunnan kanssa tehtyjen kauppojen myötä koko Pappilanharju tuli kunnalle. Urheiluhallin toimintaa saatiin vilkastettua. Kirjastoon kehitettiin omatoimikirjastoa uutena toimintamuotona. Toiminnassa oli muutenkin monin tavoin positiivista virettä.

Suurin uhka kaikelle niin taloudelle kuin elämälle alkoi levitä Kiinasta loppuvuonna –koronavirus levisi Kiinan Wuhanista maailmalle. Nyt se on levinnyt koko maapallolle ja laittanut koko elämän uusiin haasteisiin. Maailman talousjärjestelmä on sekaisin ja viruksen aiheuttamista talousjärjestelmien romuttumisista toipuminen vie kauan aikaa.

Alkuvuosi 2020 on eletty valmiuslain mukaisissa oloissa ja kaikkea toimintaa on harjoitettu poikkeusoloissa. Valmiuslain perusteella koulu on suljettu ja opetus tapahtuu etäopetuksena. Päiväkodissa on paikalla vain murto-osa lapsista. Urheiluhalli ja kirjasto on määräyksestä suljettu. Tällä pyritään suojelemaan erityisryhmiä sairastumisilta.

Elimme vaihtelevan vuoden, jonka loppu antoi viitteitä tulevasta. Kaikesta huolimatta vuosi 2019 oli kunnan näkökulmasta toiminnallisesti virkeä, vaikka se oli taloudellisesti vaikea.

Jari Penttilä
Kunnanjohtaja

KUNNAN HALLINTO

KUNNANVALTUUSTO 2017 – 2021

Kunnanvaltuustossa on 15 jäsentä. Puolueittain valtuustopaikat jakaantuvat seuraavasti:
KESK 11, PS 2 ja KD 2.

Pollari Jarmo, pj.	autoilija
Hotakainen Maarit, I vpj.	luokanopettaja
Meriläinen Marko, II vpj.	yrittäjä, turkistarhaaja
Hotakainen Petri	kuljetusyrittäjä
Karhulahti Jussi	maaseutuasiamies
Kauppinen Pertti	yrittäjä
Koskela Tiina	lähihoitaja
Korpinen Sari, 20.6.2019 alkaen	lähihoitaja
Kujala Antti	maatalousyrittäjä
Kukkola Mira	johtava lomittaja
Mastokangas Jyrki	maanviljelijä, yrittäjä
Mastokangas Noora, 19.6.2019 asti	opettaja
Pärkkä Timo	projektisuunnittelija
Saukko Mari	sosionomi (AMK), kotiäiti
Torppa Kari	maatalouslomittaja, maatalousyrittäjä
Tuominiemi Jukka	yrittäjä

KUNNANHALLITUS 2019 – 2021

Pärkkä Timo, pj	projektisuunnittelija
Kujala Antti, I vpj	maatalousyrittäjä
Hotakainen Veli-Matti, IIvpj	yrittäjä
Jussinmäki Tuukka	tradenomi
Kanala Kirsi	opettaja
Kukkola Mira	johtava lomittaja
Patana Pirkko	maatalousyrittäjä
Saukko Mari	sosionomi

KESKUSVAALILAUTAKUNTA 2017 – 2021

Leppäharju Esko, pj	Hietalahti Sirpa
Kalliokoski Minna, vpj	Ojala Antti
	Patana Ulla

TARKASTUSLAUTAKUNTA 2017 – 2021

Tuominiemi Jukka, pj	Karjalainen Hilikka
Torppa Kari, vpj	Koskela Sakari
	Luoma Tiina

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA 2017 – 2021

Jylhä Petri, pj	Koskela Tiina
Laasasenaho Satu, vpj	Saukko Mari
Karhulahti Jussi	Tuominiemi Kati
Kauppinen Pertti	Kirsi Kanala, kunnanhallituksen edustaja

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA 2017 – 2021

Sillanpää Jarmo, pj	Ari Hotakainen
Kukkola Erja, vpj	Tuominiemi Sari
Liedes Eljas	Åvist Tarja
Mastokangas Jyrki	Hotakainen Veli-Matti, kunnanhallituksen edustaja

KUNNAN HALLINNOSSA TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Valtuustokaudeksi 2017-2021 kunnanvaltuuston puheenjohtajiksi valittiin Jarmo Pollari, I varapuheenjohtajaksi Maarit Hotakainen ja II varapuheenjohtajaksi Marko Meriläinen. Kunnanhallituksen puheenjohtajana 2017-2019 toimii Timo Pärkkä, I varapuheenjohtajana Antti Kujala ja II varapuheenjohtajana Veli-Matti Hotakainen.

Kunnan palveluorganisaatiota johtaa kunnanjohtaja ja organisaatio on hallintokunnittain jaettuna tulosalueisiin. Vastaavina viranhaltijoina toimialueilla toimivat:

- yleishallinto ja elinkeinot: taloussihteeri
- tekninen sektori: rakennustarkastaja
- sivistyssektori: rehtori

YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

”Kuntatalous näyttää vuoden 2019 tilinpäätösarvioiden valossa edelleen synkältä. Kolme neljästä Manner-Suomen kunnasta, eli yhteensä 225 kuntaa teki vuonna 2019 negatiivisen tuloksen. Vuosikate heikkeni 13,4 prosenttia.

Vuoden 2019 tilinpäätösarviot näyttävät uudella tavalla kahtia jakautuneen kuntakentän. Helsinki teki lähes 400 miljoonan euroa positiivisen tuloksen, kun taas muut isot kaupungit jäivät vahvasti miinukselle.

*- Kuntatalouden osalta Suomi näyttää jakautuneen kahtia linjassa Helsinki ja muu Suomi. Tilanne on kokonaisuuden kannalta kestämätön, Kuntaliiton toimitusjohtaja **Minna Karhunen** toteaa vuoden 2019 kuntien tilinpäätösarviotiedoista.*

Kuntatalouden tilanne ei ole kokonaiskuvassa niin paha, kuin vielä viime syksynä ennustettiin. Tilikauden tulos jäi 200 miljoonaa euroa miinukselle, vaikka negatiivisen tuloksen pelättiin painuvan jopa 900 miljoonaan euroon.

*- Tulos sisältää kuitenkin merkittäviä kertaluonteisia tuottoja, kuten yhtiöiden myynnistä saatuja myyntivoittoja sekä kiky-leikkauksen kompensoinnin aikaistamiseen liittyvät valtionosuudet. Nämä antavat kuntatalouden tilasta tilapäisesti paremman kuvan, kuntatalouden kehityspäällikkö **Mikko Mehtonen** toteaa.*

Ilman satunnaisia tuottoja tulos olisi ollut miinuksella useita satoja miljoonia ja olisi päädytty lähelle 2000-luvun heikointa tulosta.” (Kuntaliitto, Tiedote 5.2.2020).

Yllä oleva lainaus Kuntaliiton taloustiedotteesta sopii kohtuullisen hyvin Halsuan kunnan taloudellisen tilanteen kuvaukseen vuoden 2019 osalta. Kunnan tuloverotulot kasvoivat vuodesta 2018 varsin reilusti huolimatta siitä, että kunnallisveroon ei tehty korotusta vuodelle 2019. Kasvu oli yhteensä n. 15 %, euromääräisesti noin 394 000 €. Myös kiinteistöverotulot kasvoivat, mutta tämän osalta kasvua selitti lähinnä tehdyt korotukset kiinteistöveroprosentteihin, euromääräinen kasvu oli noin 65 000 €. Valtionosuudet puolestaan laskivat noin 4 %, euromääräisesti noin 178 000 €. Myös yhteisöveron tuotto-osuus laski, muutos oli noin 4,2 %, euromääräisesti noin 18 000 €.

Kunnan suurimmat yksityiset työnantajat ovat ennakkotietojen mukaan tehneet kohtuullista tulosta vuoden 2019 osalta, mutta toisaalta tuloksentekevyyssä on havaittavissa varsin suurta vaihtelua saman toimialan sisälläkin (esim. maatalous).

Halsuan kunnan asukasmäärä 31.12.2019 oli 1.127 henkilöä (väestörekisterikeskus). Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli n. 3,3 % (v. 2018 vähennystä 0,5 %). Kunnan työttömyysaste joulukuun lopussa oli 8,4 % (v. 2018 6,9%), koko vuoden keskiarvon ollessa 6,7 %. Kuten tilastot kertovat, kunnan haasteena ei niinkään ole työttömyys, vaan väestömäärän laskeva trendi. Vuonna 2019 väestön vähenemä oli suhteellisen suuri, yhteensä 38 henkeä. Tulevaisuudessa väkimäärän ylläpitämiseen tehtävien toimenpiteiden merkitys korostuu entisestään.

OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kunnan omassa toiminnassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2019 aikana. Kuntaorganisaation ja kuntakonsernin rakenne pysyi samanlaisena kuin edellisenä vuonna.

Vuoden 2019 aikana saatiin valmiiksi muun muassa Halsuajärven osayleiskaavahanke. Kunnan sisäisen toiminnan näkökulmasta tärkeimpänä voidaan mainita Tahe-hanke, jossa Halsuan, Kaustisen ja Vetelin kunnat yhdessä aloittivat uuden taloushallinto-ohjelmiston käytön. Ohjelmisto-alusta on osittain yhteinen kuntien kesken, tällä uudella yhteistyömuodolla tavoitellaan tulevaisuudessa osaamisen jakamista sekä tarvittaessa henkilöstöresurssien joustavampaa siirtoa sinne, missä tarve on suurin. Tätä yhteistyötä on tarkoitus jatkaa edelleen palkkahallinnon osalta, jossa uuden ohjelmiston käyttöönottoprojekti jatkuu vielä vuoden 2020 puolelle.

Kunnan ulkoiseen toimintaympäristöön ja kuntatalouteen selkeästi eniten tulevaisuudessa vaikuttava tuulivoimapuisto-hanke eteni suunnitellusti vuoden 2019 aikana. Halsuan Tuulivoima Oy jatkaa hankkeen eteenpäinviemistä uuden yhteistyökumppanin, OX2:n kanssa. Toitutuessaan hankkeella on merkittäviä positiivisia vaikutuksia kuntatalouteen kiinteistöverokertymän kautta. Vuoden 2019 tilinpäätöshetkellä hankkeen aikataulu näyttää siltä, että parhaimmillaan puistoa voitaisiin päästä rakentamaan 2-3 vuoden päästä.

KUNNAN HENKILÖSTÖ

Kunnan oman henkilöstön määrä tilikauden lopussa oli 43 hlöä (vuonna 2018 40 hlöä).

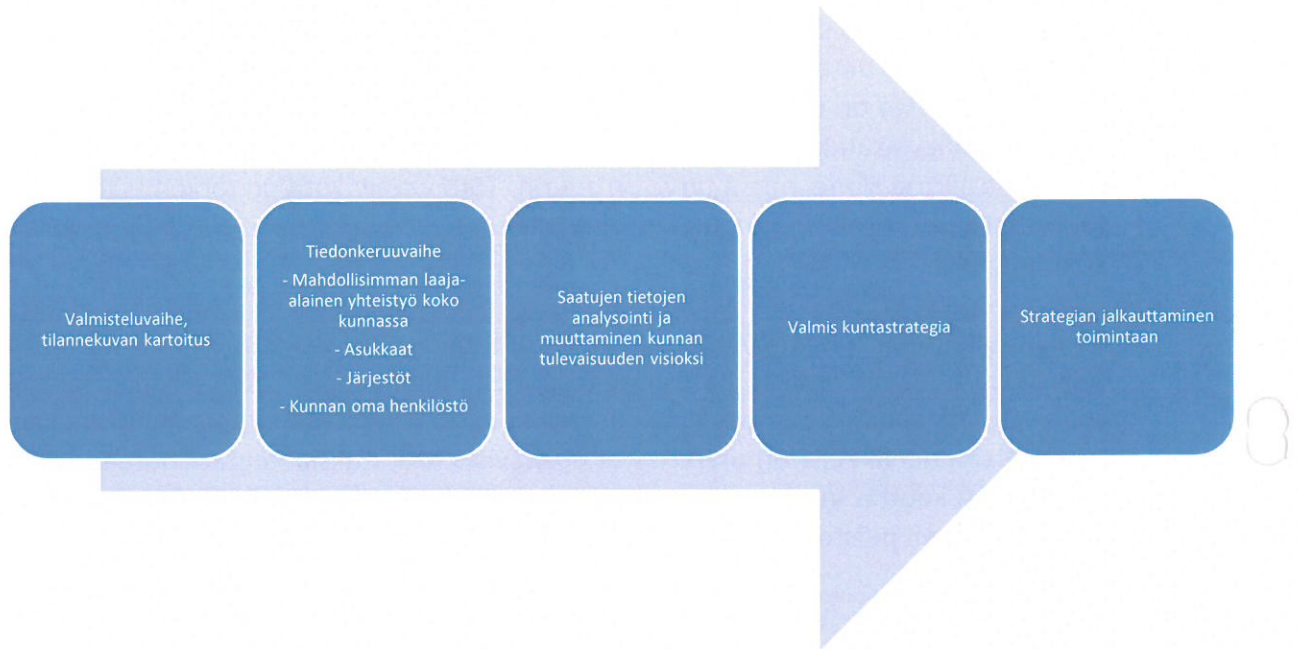
YMPÄRISTÖASIAT

Halsualla ei tällä hetkellä ole ympäristöön kohdistuvia uhkia. Pitkällä tähtäyksellä jätevesihuollon järjestäminen haja-asutusalueille on merkittävä ympäristöön vaikuttava muutostekijä. Maatalouden muutos vähentää toimivien tilojen lukumäärää, mutta uudet tilat ovat tilakooltaan ja eläinmäärältään huomattavasti entisiä suurempia. Ympäristökuormitus ei siten olennaisesti muutu nykyisestään.

Tuulivoimaan liittyvät kaavoitukset ovat ajankohtaisia koko maassa, Halsualla kaavoitustyö jatkuu ja on edennyt.

MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT

Halsuan kunnan kuntastrategia (2018-2022) vahvistettiin kunnanvaltuustossa tammikuussa 2018. Strategian valmistelutyö käynnistettiin syksystä 2017. Strategiaprosessi eteni seuraavasti:

Strategian laadintaan osallistui halsualaisia yhdistyksiä, yrityksiä sekä kuntalaisia. Halsuan kunnan ensimmäisen virallisen kuntastrategian tärkeimpänä tavoitteena on luoda vahva perustus strategisen suunnittelutyön hyödyntämiseksi kunnan perustoiminnassa.

Strategisiksi päälinjoiksi vuosille 2018-2022 valittiin seuraavat teemat:

- Vahvistunut yhteisöllisyys
  - Halsualaiset tunnistavat yhteisöllisyyden voiman, mutta huolena on aktiivisten toimijoiden vähyys. Strategian tavoitteena on vahvistaa kunnan ja yhteisöjen sekä yhteisöjen välistä yhteistyötä. Tutkitaan ennakkoluulottomasti uusia tapoja tuottaa palveluita kuntalaisille. Tämän tulisi näkyä kuntalaisille laadukkaampana arkena ja vapaa-aikana.
- Väestömäärän aleneva kehitys on taittunut
  - Kunta keskittyy tarjoamaan alueellisestikin houkuttelevimpia asumisen muotoja sekä paikkoja. Tavoitteena on pidemmällä tähtäimellä lisätä yhtenäiskoulun oppilasmäärää. Seutukunnallinen työpaikkakehitys tukee myös Halsuan väestömäärän kehitystä.

- ▶ Tuodaan palvelut lähemmäksi
  - ▶ Hyödynnetään digitalisaatiota ja ryhdytään ennakkoluulottomasti tulevaisuuden palveluiden käyttäjiksi. Palveluiden saatavuus edellyttää myös uusien liikennepalvelumuotojen kartoittamista ja käyttöönottoa
- ▶ Vahvasta ja uudistuvasta alkutuotannosta kohti jalostetumpia tuotteita
  - ▶ Elinkeinojen kehittäminen Halsualla edellyttää vahvempaa kunnan tunnettavuutta ja hyvää yhteistyötä naapurikuntien kanssa. Kunta auttaa verkostojen ja kumppanuuksien rakentamisessa.
- ▶ Halsuan kuntaorganisaatio on kuntalaisia varten
  - ▶ Toiminnan arvoja ovat joustavuus sekä hyvä palvelu siten, että henkilöstön jakaminen ja vahvuudet huomioidaan

Strategian avulla halutaan tuoda kunnan toimintaa entistä läpinäkyvämmäksi. Tavoitteena on, että kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia esim. päätöksentekoon lisätään erilaisin keinoin. Samalla varmistetaan, että tasa-arvo toteutuu kaikessa kunnan toiminnassa.

ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Sote- ja maakuntauudistus

Pitkään valmisteltu sote- ja maakuntauudistus kaatui. Halsuan kunnalle uudistuksen kaatuminen on kaksijakoinen asia. Toisaalta uudistus olisi saattanut kunnan tilanteeseen, jossa sen eniten kuntatalouteen riskiä tuovat sotemenot olisivat siirtyneet valtion budjettiin. Toisaalta kuntaan jääneiden muiden tehtävien rahoituksen riittävydestä ei olisi ollut varmuutta ennen kuin uusi maakuntaorganisaatio olisi aloittanut toimintansa, ja olisi nähty konkreettisesti, miten uuden rahoitusmallin mukaiset tulovirrat olisivat riittäneet muun kunnalle jääneen toiminnan rahoittamiseen (näistä muista toiminnoista kenties tärkeimpänä perusopetuksen turvaaminen).

Nähtäväksi jää, millaisella mallilla soteuudistuksen työstämistä maassa jatketaan uuden hallituksen kokoonpanon myötä.

Elinkeinot

Tuulivoimapuistojen toteutuminen alueella on hyvin todennäköistä sen jälkeen, kun Lestijärven hanketta ryhdytään toteuttamaan. Siirtolinjan tekeminen on alkanut ja tuulivoimaloiden rakennuslupien myöntäminen käynnistyy. Nykyaikaiset tuulivoimalat ovat huomattavasti tehokkaampia kuin edelliset mallit. Voimaloiden vuosituotanto nousee noin 1,5 kertaiseksi entisiin malleihin verrattuna, ja sen takia tuulivoiman tuottaminen on taloudellisesti kannattavaa ilman tuotantotukeakin. Riippumattomuus tuotantotuista mahdollistaa varsinkin suurten tuulivoimapuistojen tekemisen (suunnitellut tuotantotuet ovat tuotantomäärien osalta liian pieniä suurten alueiden tuotannolle). Halsuan tuulivoimahankkeen toteuttaminen

mahdollistuu Lestijärvi-Alajärvi välille tehtävän uuden siirtolinjan ja kannattavuuden parantumisen myötä. Hanke toteutunee 3-5 vuoden kuluessa.

Halsuan kunnan vahvuutena ovat edelleen vahva pienyrittäjyys sekä muutama isompi yritys, joiden työllistävä vaikutus on merkittävä. Maatalous on luonnollisesti myös erittäin tärkeä osa halsualaista elinkeinorakennetta. Maatalouden haasteet ovat jatkuneet jo muutaman viimeisen vuoden ajan, ja näyttää siltä, että haasteet jatkuvat edelleen. Pienemmille tiloille ei välttämättä enää löydy uusia jatkajia ja suuremmat tilat pohtivat tulevaisuuden investointeja erittäin kriittisesti, kun maatalouteen liittyvä politiikka ei tunnu löytävän selkeää kansallista suuntaa, koko euroalueen poliittisesta suunnasta puhumattakaan.

Kunnan palvelutuotanto

Riskien ja epävarmuustekijöiden osalta voidaan todeta, että kuntatalouteen ja palvelutuotantoon liittyvät riskit ovat keskeisimpiä. Valtion hallinnossa on pyrkimys tehostaa koko julkistaloutta rakenteita uudelleen järjestelemällä. Yhtenä erityisenä teknisenä riskinä on vesijohtoverkoston rapistuminen.

Asiantuntijaorganisaatio on kunnassa ohut, sijaisuuksia ei useilla toimialoilla täytetä ja työssä jaksamiseen tulee henkilöstön ikääntyessä panostaa enemmän.

Kunnan palvelutuotantoon sisältyy myös monenlaista vahinkoriskiä, niin toiminnan kuin omaisuuden näkökulmasta. Kyseisten riskien suojaamiseksi kunnalla on erilaisia vakuutuksia. Kunnan vakuutuksia hoitaa Vakuutusmeklariliike Ahjo Oy. Vakuutukset kilpailutetaan säännöllisesti.

Tilikauden 2019 osalta vakuutukset jakoutuivat seuraavasti:

Toimintaan liittyvät vakuutukset: LähiTapiola

Omaisuteen liittyvät vakuutukset: Vahinkovakuutusyhtiö IF:ssä

Vakuutusmaksuja maksettiin vuonna 2019 yhteensä 9578 € (vuonna 2017 8073 €). Osa vakuutuksista kattaa myös kunnan tytäryhtiöiden omaisuutta, mutta tytäryhtiöillä on myös omia vakuutuksia tämän lisäksi. Kunta laskuttaa yhtiöille kuuluvat osuudet vakuutusmaksuista.

Koronapandemia

Vuoden 2019 lopulla alkoi maailmalta kuulua viestejä uudentyypin viruksen leviämisestä, pahimmillaan jopa globaalisti. Vuoden 2020 alkupuolella varsin epätodennäköisenä pidetty uhka alkoi realisoitua todeksi, ja jo maaliskuussa koronavirus oli levinnyt käytännössä koko maailmaan. Suomessa tämä aiheutti lopulta massiivisia rajoitustoimenpiteitä. Näiden toimenpiteiden taloudelliset seuraukset tulevat vaikuttamaan myös Halsuan kunnan talouteen lyhyellä sekä pidemmällä aikavälillä.

Lyhyellä aikavälillä tarkasteltuna voidaan havaita selkeä piikki mm. työttömyyslukuissa. Kunnan työttömyysluku esimerkiksi maaliskuussa 2019 oli 5,7 %, vastaava luku maaliskuussa 2020 oli 10,0 %. Työttömyyden raju prosentuaalinen kasvu ei välttämättä johdu suoraan koronapandemiasta, mutta on selvää, että sillä on suurehko välillinen vaikutus työttömyyden nopeaan kasvuun. Työttömyyden kasvu vaikuttaa kunnan verotulojen kertymään, pahimmillaan varsin paljon. Tämän takia olisi oleellista, että valtio kompensoisi verotulomenetykset kunnille jo vuoden 2020 aikana, jotta kunnat pystyvät hoitamaan niille osoitetut lakisääteiset velvollisuudet.

Kunnan rahoitusriskien näkökulmasta koronapandemialla ei näyttäisi olevan kovinkaan suurta välitöntä vaikutusta esimerkiksi korkoriskien hallintaan. Tämä sillä oletuksella, että pandemian aiheuttamat negatiiviset talousvaikutukset saadaan raha-/finanssipoliittisesti

vakautettua EKP:n ja euroalueen yhteisillä toimilla. Kunta varautuu kiinnittämään osan kuntatodistusohjelman mukaisesta lyhyestä vieraasta pääomasta pidempään ja paremmin suojattuun lainapääomaan. Kuntakonsernin näkökulmasta korkoriski rajautuu lähinnä kuntayhtiöihin ja niiden korkoriskien hallintaperusteisiin. Kunnan omistamien tytäryhtiöiden korkoriskit ovat kunnan näkemyksen mukaan hyvin hallinnassa.

SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Halsuan kunnassa on hyväksytty sisäisen tarkastuksen ohje. Kunnan rahoitustoimea on hoidettu yleisten ohjeiden ja käytäntöjen mukaan. Taloushallinnon sisäisen valvonnan prosesseja tehostetaan siirryttäessä uuteen kirjanpito-ohjelmistoon vuoden 2019 alusta.

Kunnan 100 %:sti omistamien tytäryhtiöiden taloushallinnosta sekä johtamisesta vastaa Halsuan kunta. Konserniyhtiöitä on johdettu samoilla periaatteilla kuin emokuntaa, huomioiden sen mitä laki sanoo osakeyhtiöiden toiminnasta itsenäisinä yksikköinä.

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

TILIKAUDEN TULOS

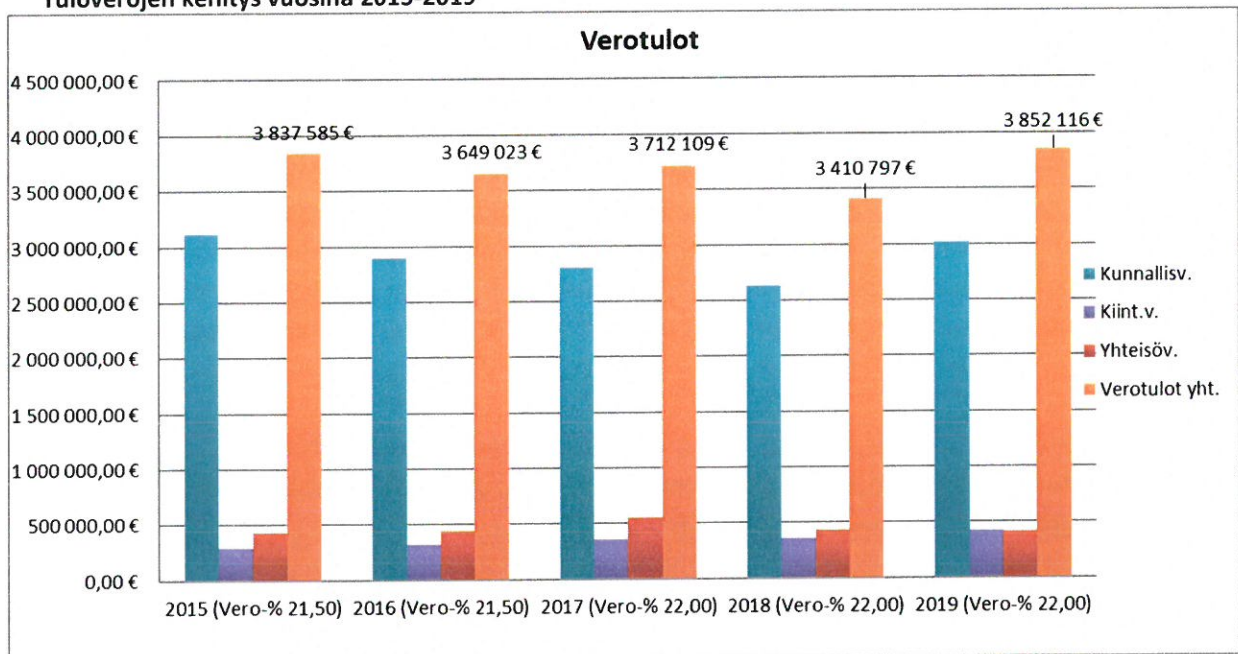
Halsuan kunnan tilikauden tulos vuodelta 2019 on alijäämäinen 320 913,24 €.

Verotulot

Kunnan verotulot kasvoivat yhteensä vuodesta 2018 noin 441 000 €, tuloveroprosentin pysyessä vuoden 2018 tasossa eli 22 %:ssa. Yhteisövero-osuus laski noin 18 000 € vuodesta 2018 ja kiinteistöveron tuotto kasvoi noin 65 000 €. Kiinteistöverotukseen tehtiin korotuksia vuodelle 2019.

Kokonaisverotuloilla katettiin toimintamenoista noin 41,74 % (2018 38,72 %/2017 44,4 %/2016 43,1%). Kunnan tuloveroprosentti on ollut 20,50 vuosina 2010-2011, 21,00 vuosina 2012-2013 ja 21,50 vuosina 2014-2016. Vuodelle 2017 se korotettiin 22,00 %:iin, jossa se pidettiin myös vuonna 2019.

Tuloverojen kehitys vuosina 2015-2019

Valtionosuudet

Verotulojen lisäksi toinen merkittävä rahoituserä kunnalle ovat valtionosuudet. Valtionosuuksien kehitykseen ei voida juurikaan vaikuttaa kunnan omilla päätöksillä. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät:

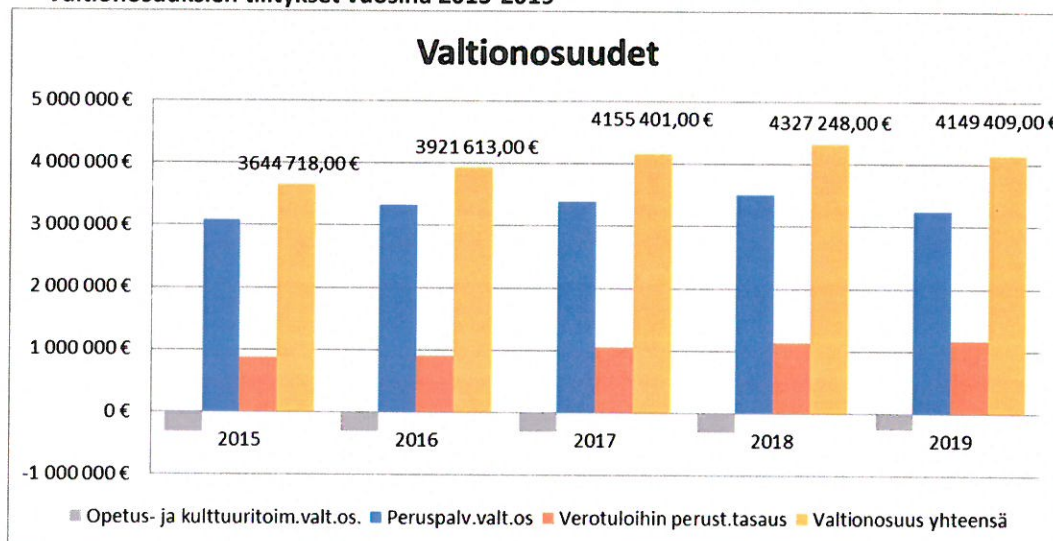
- sosiaali- ja terveydenhuolto
- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi ja
- asukasperustaisesti rahoitettava taiteen perusopetus

Myös verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät yleinen osa, erityisen harvan asutuksen ym. lisäosat, järjestelmämuutoksen tasaus, harkinnanvarainen valtionosuuden korotus ja valtionosuudessa huomioon otettavat lisäykset ja vähennykset, mm. veromenetysten kompensatio.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen valtionosuusrahoituksen euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahaus lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakouluille. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta (pidennetty oppivelvollisuus, lisäopetus, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus jne.) ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (kansalaisopistot, museot, teatterit, orkesterit, nuorisotyö jne.). Halsuan kunta ei järjestä lukiokoulutusta, ammatillista koulutusta eikä ammattikorkeakoulutusta, tämän takia opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on miinusmerkkinen.

Valtionosuuksien tilityksiin on tehty leikkauksia viime vuosina. Halsuan kunnan osalta valtionosuudet laskivat vuoteen 2018 verrattuna noin 178 000 €, tästä verotuloihin perustavan tasausjärjestelmän osuus oli noin 36 000 €.

Valtionosuuksien tilitykset vuosina 2015-2019

Sotemenot

Sosiaali- ja terveyshuollon kustannukset, jotka olivat noin 55,5 % (2018 54 %) kunnan kaikista toimintakuluista, kasvoivat edellisvuoteen verrattuna noin 330 000 €, vaikka kokonaisluvussa on sisällä noin 121 495 € edellisten tilikausien ylijäämän palautusta Soitelta. Sotemenojen kehityksellä on suuri vaikutus koko kuntatalouteen, koska niiden suhteellinen osuus kaikista kunnan käyttötalousmenoista on todella suuri.

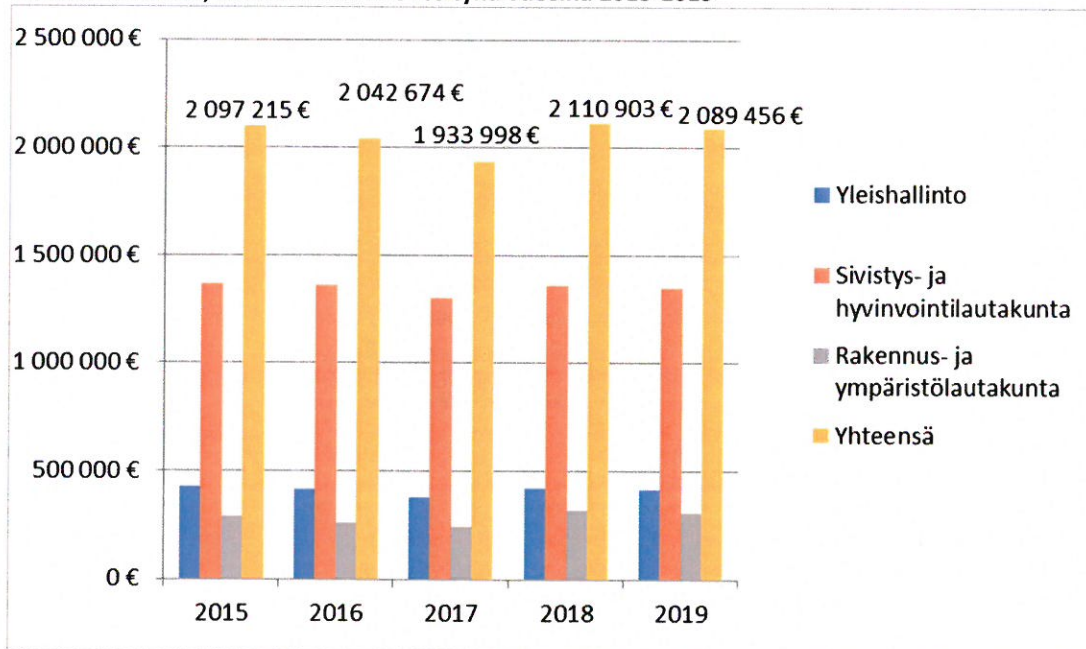
Sotemenot vuosilta 2015-2019

Henkilöstömenot

Halsuan kunnan henkilöstökulut vuonna 2019 olivat yhteensä noin 2 089 456 €. Tämä on noin 21 000 € vähemmän kuin vuonna 2018. Henkilöstömenot ovat sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen jälkeen suurin yksittäinen menoerä Halsuan kunnassa. Seuraavassa kaaviossa on esitetty henkilöstömenot lautakunnittain. Erittely koskee kustannuksiltaan suurimpia lautakuntia. ”Yhteensä”-palkki sisältää kuitenkin koko kunnan henkilöstömenot.

Henkilöstömenot, lautakunnittain eriteltynä vuosina 2015-2019

Kuten kuviosta käy ilmi, selkeästi suurin henkilöstökustannus kohdistuu sivistyslautakuntaan. Sivistyslautakunnan alle kuuluvat oman koulutoimen lisäksi muun muassa lasten varhaiskasvatus, koulutuspalvelut, kirjastotoimi, kotiseutu- ja kulttuuritoimi, nuorisotoimi sekä liikuntatoimi.

Oman koulutoimen osuus sivistyslautakunnan henkilöstömenoista vuonna 2019 oli noin 918 077 € (vuonna 2018 880 169 €). Seuraavaksi suurin sivistyslautakunnan henkilöstömenoerä koostuu lasten varhaiskasvatuksesta (perhepäivähoito sekä päiväkoti), jossa henkilöstökulut olivat yhteensä noin 280 385 € (vuonna 2018 317 272€).

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

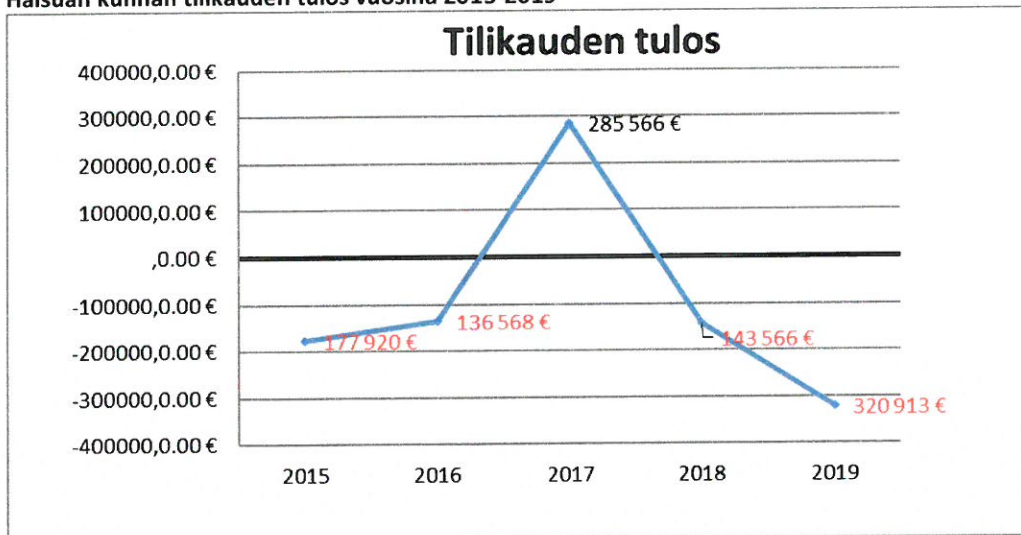
Halsuan kunta			
Tuloslaskelma 1.1.2019-31.12.2019			
Ulkoiset erät	2019	2018	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	1052	1130	946
Toimintakulut	-9229	-8862	-8358
Toimintakate	-8177	-7732	-7412
Verotulot	3852	3411	3712
Valtionosuudet	4149	4327	4155
Rahoitustuotot- ja kulut			
Korkotuotot	1	1	0
Muut rahoitustuotot	2	1	2
Korkokulut	-25	-23	-26
Muut rahoituskulut	0	0	0
Vuosikate	-198	-15	432
Poistot ja arvonalentumiset	-123	-129	-147
Satunnaiset tuotot	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0
Tilikauden tulos	-321	-144	285
Tilinpäätössiirrot	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-321	-144	286
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	11,40	12,75	11,32
Vuosikate/poistot, %	-161	-12	294
Vuosikate, euroa/asukas	-0,18	-13	369
Asukasmäärä	1127	1165	1170

Toimintakatteen alijäämän (8,17 milj. €) rahoittamiseksi saatujen verotulojen, valtionosuuden sekä muiden rahoituserien jälkeen tilikauden vuosikate on alijäämäinen 198 228,88 €.

Vuosikatteen tulisi riittää vähintään tilikauden poistojen ja arvonalentumisten kattamiseen pitkällä aikavälillä. Negatiivinen vuosikate osoittaa, että tilivuoden tulorahoituksella ei pystytä kattamaan lainkaan vuotuisia poistoja.

Vuoden 2019 tilikauden tulos osoittaa poistojen (122 684,36 €) jälkeen alijäämää 320 913,24 €.

Halsuan kunnan tilikauden tulos vuosina 2015-2019

TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelman tunnusluvuista eniten muuttui toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän avulla (tilinpäätös ja neljä edellistä tilikautta) voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Positiivinen kertymä ilmaisee sen, paljonko rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Kunnan haasteena on saada tasapainotettua käyttötalous sekä investoinnit toisiinsa.

Tilivuoden 2019 osalta tulo-rahoitus ei riittänyt lainkaan investointien toteuttamiseen negatiivisen vuosikatteen takia.

Halsuan kunta		
Rahoituslaskelma 1.1.2019-31.12.2019		
	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-198	-15
Satunnaiset erät	0	0
Tulo-rahoituksen korjaukset	-70	-181
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-547	-526
Rahoitusosuudet investointimenoihin	14	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus	71	217
Toiminnan ja investointien rahavirta	-730	-505
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	42	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7	-7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	550	450
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	373	21
Rahoituksen rahavirta	958	464
Rahavarojen muutos	228	-41
Rahavarat 31.12.	412	184
Rahavarat 1.1.	184	225
	228	-41
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-1712,31	-1076,30
Investointien tulo-rahoitus, %	-37,15	-2,85
Lainanhoitokate	-0,29	0,02
Kassan riittävyys, pv	15	7
Asukasmäärä	1127	1165

RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Halsuan kunta					
Tase 31.12.2019					
VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	7671	7260	OMA PÄÄOMA	2948	3269
I. Aineettomat hyödykkeet	120	23	I. Peruspääoma	2943	2943
Aineettomat oikeudet			II. Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	120	23	III. Muut omat rahastot	0	0
Ennakkomaksut			IV. Edell.tilikausien ylijäämä (alijäämä)	326	470
II. Aineelliset hyödykkeet	4085	4012	V. Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-321	-144
Maa- ja vesialueet	1041	831	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
Rakennukset	2814	2883	Poistoero		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	85	71	Vapaaehtoiset varaukset		
Koneet ja kalusto	76	65	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet			Eläkevaraukset		
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	69	161	Muut pakolliset varaukset		
III. Sijoitukset	3466	3225	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0	0
Osakkeet ja osuudet	3346	3105	Valtion toimeksiannot		
Joukkovelkakirjalainasaamiset			Lahjoitusrahastojen pääomat		
Muut lainasaamiset	95	95	Muut toimeksiantojen pääomat		
Muut saamiset	25	25			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0	VIERAS PÄÄOMA	5650	5087
Valtion toimeksiannot			I. Pitkäaikainen	983	990
Lahjoitusrahastojen varat			Joukkovelkakirjalainat	0	0
Muut toimeksiantojen varat			Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	982	989
			Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	927	1096	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
I. Vaihto-omaisuus	0	0	Saadut ennakot	0	0
Aineet ja tarvikkeet			Ostovelat	0	0
Keskeneräiset tuotteet			Liittymismaksut ja muut velat	1	1
Valmiit tuottet/tavarat			Siirtovelat	0	0
Muu vaihto-omaisuus					
Ennakkomaksut			II. Lyhytaikainen	4667	4097
II. Saamiset	515	911	Joukkovelkakirjalainat	3950	3400
Pitkäaikaiset saamiset	265	307	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	7	7
Myyntisaamiset			Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainasaamiset	264	307	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Muut saamiset			Saadut ennakot	0	0
Siirtosaamiset			Ostovelat	186	227
Lyhytaikaiset saamiset	250	604	Liittymismaksut ja muut velat	42	45
Myyntisaamiset	160	124	Siirtovelat	482	418
Lainasaamiset	0	0	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8598	8356
Muut saamiset	71	463	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Siirtosaamiset	19	17	Omavaraisuusaste, %	34,3	39,1
III. Rahoitusomaisuusarvopaperit	1	1	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	62,4	57,4
Osakkeet ja osuudet	1	1	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5	327
Sijoitukset rahamarkkinainstr.			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4	280
Joukkovelkakirjalainasaamiset			Lainakanta 31.12., 1000 €	4939	4396
Muut arvopaperit			Lainakanta 31.12., €/asukas	4382	3773
IV. Rahat ja pankkisaamiset	411	184	Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1000 €	9681	9452
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	8590	8113
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8598	8356	Lainasaamiset, 1000 €	95	95
			Asukasmäärä	1127	1165
			Vuokravastuut yht. 1000 €	4741	5055

Kunnan rahoitusasemassa ei ole tapahtunut kovinkaan suuria muutoksia taseen näkökulmasta. Omavaraisuusaste on kuitenkin edelleen heikentynyt, myös suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Edellisten tunnuslukujen heikentymistä selittävät lähinnä tilikaudelta kertynyt alijäämä sekä lyhytaikaisen ulkopuolisen (kuntatodistus) velan lisääntyminen 550 000 €:lla.

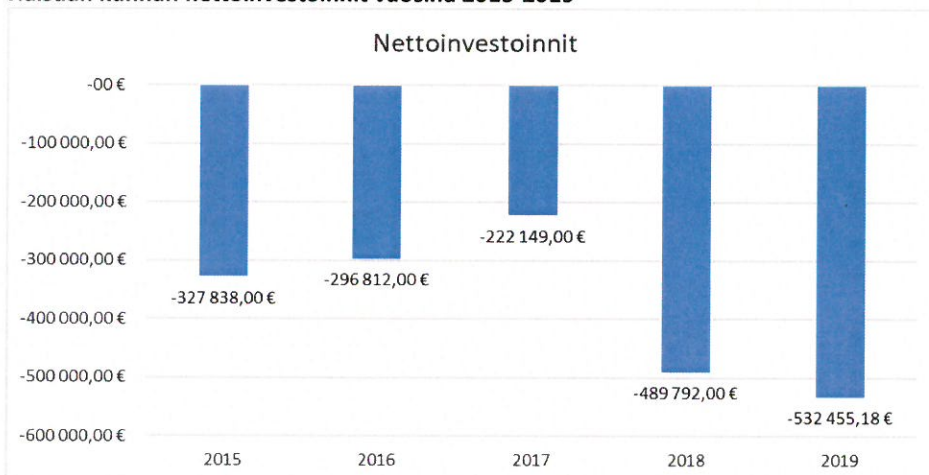
Lainat ja vuokravastuut tunnuslukuun sisältyy kunnan vieraan pääoman lisäksi sopimusvastuut esimerkiksi vuokratiloista. Kunnan osalta suurin yksittäinen vuokravastuu koskee kunnan ja sen tytäryhtiön välistä vuokrasopimusta liittyen vuonna 2015 käyttöön otettuun uuteen koulukeskukseen.

Tehdyt investoinnit vaikuttavat myös kunnan taseeseen, ja toisaalta poistojen kautta tilikauden tulokseen. Vuoden 2019 aikana tehtiin muutamia investointeja, joista alla lueteltu merkittävimmät:

Kunnanhallitus

- Halsuan järven oikeusvaikutteinen osayleiskaavahanke. Valtuusto hyväksyi kaavan joulukuussa 2019. Vuoden 2019 osalta investointikustannus 33 823 €, kokonaisinvestointi 95 750 €.
- Tahe-hanke. Vuoden 2019 osalta investointikustannus 18 821 €. Hanke jatkuu vuodelle 2020.
- Määräalan ostaminen Harjubacka-kiinteistöstä Halsuan seurakunnalta. Osto suoritettiin maanvaihtona, jossa seurakunnalle luovutettiin Roskakangas-niminen tila kunnalta. Salmassa. Investointikustannus nettona 210 207 €.
- Tytäryhtiöiden lainaosuuksien lyhennykset osakkeisiin ja osuuksiin. Investointikustannus 140 100 €.
- Halsuan Energia Oy. Sijoitus yhtiön SVOP-rahastoon. Investointikustannus 50 000 €.
- Halsuan Julkiskiinteistöt Oy. Sijoitus yhtiön SVOP-rahastoon. Investointikustannus 50 000 €.

Halsuan kunnan nettoinvestoinnit vuosina 2015-2019

Nettoinvestointeihin sisältyy investointitulot myydyistä hyödykkeistä sekä mahdolliset kunnan saamat rahoitusosuudet. Vuoden 2019 osalta nettoinvestoinneista noin 39 % kohdistuu maanvaihtokauppaan Halsuan ev.lut. seurakunnan kanssa.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT			
1.1.2019-31.12.2019			
TULOT	milj. €	MENOT	milj. €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1052	Toimintakulut	9229
Verotulot	3852	- valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	4149	Korkokulut	25
Korkotuotot	1	Muut rahoituskulut	0
Muut rahoitustuotot	2	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	0
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-70	- pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	0
Investoinnit		- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	14	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	71	Investointimenot	547
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	42	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	7
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	550	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	9663	Kokonaismenot yhteensä	9808

KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

HALSUAN KUNTAKONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN KUULUVAT YHTEISÖT

Halsuan kunta					
KONSERNITILINPÄÄTÖS					
KONSERNIN RAKENNE JA SISÄLTÖ					
				31.12.2019	31.12.2018
	Y-tunnus	Kotipaikka	Konsernin omistus-osuus	Kunnan omistus-osuus	Kunnan omistus-osuus
TYTÄRYHTEISÖT					
Halsuan Energia Oy	2522278-5	Halsua	100%	100%	100%
Halsuan Vesi Oy	2522280-6	Halsua	100%	100%	100%
Halsuan Julkiskiinteistöt Oy	2634122-5	Halsua	100%	100%	100%
As Oy Halsuan Pyykartano	2424787-6	Halsua	100%	100%	100%
As Oy Halsuan Kirkkoharju 2	2287255-5	Halsua	100%	100%	100%
As Oy Kanerva-Kartano	1588801-4	Halsua	100%	100%	100%
As Oy Halsuan Myllyrinne	2184148-2	Halsua	100%	100%	100%
As Oy Halsuan Pappilanpelto	2184143-1	Halsua	100%	100%	100%
As Oy Halsuan Neulainen	2184137-8	Halsua	100%	100%	100%
As Oy Halsuan Ollila	2184126-3	Halsua	100%	100%	100%
As Oy Halsuan Marttila	2200716-6	Halsua	100%	100%	100%
As Oy Halsuan Lääkäritalo	2184111-6	Halsua	100%	100%	100%
As Oy Halsuan Peltopyy	2631672-4	Halsua	100%	100%	100%
As Oy Kanervakoto	0226386-7	Halsua	72,67%	72,67%	72,67%
KUNTAYHTYMÄT					
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	0208916-8	Kokkola	2,38%	2,38%	2,38%
Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoido- ja peruspalvelukuntayhtymä	0216462-3	Kokkola	1,76%	1,76%	1,76%
Keski-Pohjanmaan liiton kuntayhtymä	0959806-1	Kokkola	1,78%	1,78%	1,78%
Korpelan Voiman kuntayhtymä	0178464-4	Kannus	6,27%	6,27%	6,27%
OSAKKUUSYHTEISÖT (ei yhdistellä konsernitaseeseen, merkintä liitetietoihin)					
As Oy Halsuan Kirkkoharju 1	1907909-7	Halsua	31,35%	31,35%	31,35%
As Oy Kototalo	0828012-3	Halsua	25,55%	25,55%	25,55%

Konsernijohto

Halsuan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, sekä kunnanjohtaja ja toimialajohtajat. Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako on seuraava:

Kunnanhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle,
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohdattaisen työnjaon,
4. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kunnanvaltuustolle,

Konserniohjausta tehdessään kunnanhallitus

1. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa,
2. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista,
3. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä
4. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitoiminnan tavoiteasettelu on ollut tarkoituksenmukaista. Asetetut tavoitteet on saavutettu. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta sekä taloudellista asemaa on seurattu tilikauden aikana aktiivisesti. Yhteisöjen taloudesta raportoidaan pääosin samoin periaattein, kuin emoyhtiön taloudesta, mutta raportointijärjestelmien toimivuutta sekä niiden tuottaman aineiston laajuutta tulisi jatkossa edelleen kehittää, jotta koko konsernin toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman tilaa olisi entistä helpompi seurata ja tiedottaa eteenpäin päättäjille.

Kunnanhallitus on seurannut aktiivisesti omistuksiaan kuntayhtymissä. Se on ohjeistanut yhtiökokousedustajia tarpeen mukaan varmistaakseen kunnan kannan esiintuomisen yhtiökokouksissa.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Halsuan kuntakonsernin emoyhtiö, Halsuan kunta, vastaa konsernipalveluna tytäryhtiöiden taloushallinnosta, osittain toimitila- ja kiinteistöpalveluista, tietohallinnon palveluista,

monistus- ja painatuspalveluista sekä osasta muita operatiivisia toimintoja (esim. puhelinpalvelujen järjestäminen). Konsernipalvelujen tarjoaminen ja käyttö on ollut suunnitelmien mukaista.

OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Halsuan kuntakonsernin tilikausi 2019 oli haastava, konsernin tulos myötäilee emon tuloskehitystä, kuitenkin niin että konsernin asema on hieman emon asemaa vahvempi. Konsernin tulos tilikaudelta 2019 on **293 226,47 € alijäämäinen**. Kunnan omistamista tytäryhtiöistä kaikki tekivät hienoisesti ylijäämäisen tuloksen. Halsuan kunnan osuus kuntayhtymien tuloksesta on seuraavanlainen:

Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä, alijäämää 11 093 €

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalokuntayhtymä Soite, alijäämää 157 705 €

Keski-Pohjanmaan liitto, ylijäämää 3990 €

Korpelan Voima kuntayhtymä, ylijäämää 141 780 €

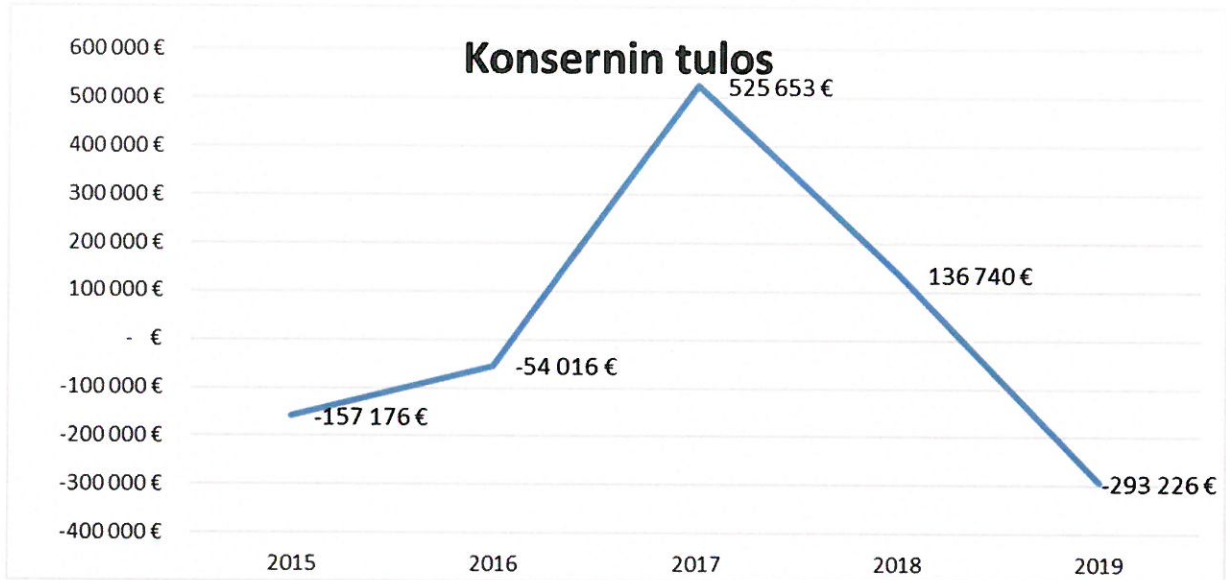
Halsuan kuntakonsernin riskien kannalta oleellimmat konsernin jäsenet ovat Soite sekä Korpelan Voima. Kunta tulee varmistamaan omalta osaltaan omistuksensa turvaamisen entistä selkeämmällä ja painokkaammalla omistajaohjauksella, jotta se pystyisi mahdollisimman hyvin välttämään omistukseen sisältyviä mahdollisesti negatiivisesti realisoituvia toiminnallisia ja taloudellisia riskejä.

KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT
KONSERNITULOSLASKELMA

HALSUAN KUNTAKONSERNIN TULOSLASKELMA		
	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Toimintatuotot (ulk)	9 292 882	9 508 482
Toimintakulut (ulk)	-17 330 345	-16 803 322
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	52 868	50 859
Toimintakate	-7 984 595	-7 243 982
Verotulot	3 852 116	3 410 797
Valtionosuudet	4 787 704	4 963 698
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6 676	7 081
Muut rahoitustuotot	25 678	23 641
Korkokulut	-131 696	-137 479
Muut rahoituskulut	-621	-5 147
Vuosikate	555 261	1 018 608
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-839 310	-834 821
Omistuksen eliminointierot	1 853	1 878
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät	0	-519
Tilikauden tulos	-282 196	185 146
Tilinpäätössiirrot	-2 543	-35 414
Tilikauden verot	-5 933	-8 972
Laskennalliset verot	-397	-1 249
Vähemmistöosuudet	-2 157	-2 771
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-293 226	136 740
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toimintatuotot/toimintakulut, %	53,62	56,59
Vuosikate/Poistot, %	66,16	122,16
Vuosikate,euroa/asukas	493	875
Asukasmäärä	1127	1165

Halsuan kuntakonsernin tulos vuosina 2015-2019

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

HALSUAN KUNTAKONSERNIN RAHOITUSLASKELMA		
	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	555 261	1 018 608
Satunnaiset erät	0	-519
Tilikauden verot	-5 734	-8 108
Tulorah. korjauserät	-112 828	-375 948
Investointien rahavirta	0	0
Investointimenot	-791 210	-797 683
Rahoitusosuudet inv. menoihin	14 000	14 968
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	77 665	367 676
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-262 846	218 994
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaam. lisäykset	-324	0
Antolainasaam. vähenn.	42 458	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys	433 755	150 600
Pitkäaik. lainojen vähennys	-731 844	-776 145
Lyhytaik. lainojen muutos	512 460	373 267
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. muutokset	42 192	30 298
Vaihto-omaisuuden muutos	-62 257	25 711
Saamisten muutos	142 124	-6 831
Korottomien velk. muutos	25 262	273 786
Rahoituksen rahavirta	403 827	70 685
Rahavarojen muutos	140 981	289 679
Kassavarojen muutos	140 981	289 679
Rahavarat 31.12.	2 341 686	2 200 705
Rahavarat 1.1.	2 200 705	1 911 026

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-5 559 790	-7 729 597
Investointien tulorahoitus, %	71,44	130,29
Lainanhoitokate	0,36	0,61
Kassan riittävyys	45	43

HALSUAN KUNTAKONSERNIN TASE 31.12.2019

	2019	2018
VASTAAVAA	24 242 699	24 270 376
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 436 877	20 510 465
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	242 559	153 013
AINEETTOMAT OIKEUDET	81 433	125 090
KONSERNILIIKEARVO		
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	158 033	23 200
ENNAKKOMAKSUT	3 093	4 723
AINEELLISET HYÖDYKKEET	18 190 809	18 359 498
MAA- JA VESIALUEET	1 344 357	1 084 132
RAKENNUKSET	12 922 760	13 096 865
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	2 338 677	2 310 595
KONEET JA KALUSTO	1 318 739	1 429 284
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	86 961	92 408
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKI	179 315	346 214
SJOITUKSET	2 003 509	1 997 955
OSAKKUUSYHTEISÖOSUUDET	1 701 324	1 699 455
OSAKKEET JA OSUUDET	92 991	89 915
Kuntayhtymäosuudet	0	0
Tytäryhtymäosakkeet ja -osuudet	0	0
Muut osakkeet ja osuudet	92 991	89 915
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	0	0
MUUT LAINASAAMISET	103 012	103 012
MUUT SAAMISET	106 181	105 572
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	84 359	61 786
VALTION TOIMEKSIANNOT	60 600	54 763
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	16 981	0
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6 778	7 023
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 721 462	3 698 125
VAIHTO-OMAISUUS	159 662	97 404
AINEET JA TARVIKKEET	73 396	70 881
KESKENERÄISET TUOTTEET	64 484	6 074
VALMIT TUOTTEET	0	0
MUU VAIHTO-OMAISUUS	21 781	20 449
ENNAKKOMAKSUT	0	0
SAAMISET	1 220 118	1 400 016
PITKÄAIKAISET SAAMISET	30 000	56 404
MYNTISAAMISET	0	0
LAINASAAMISET	30 000	50 426
LASKENNALLISET VEROSAAMISET	0	0
MUUT SAAMISET	0	5 979
SIIRTOSAAMISET	0	0
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 190 118	1 343 612
MYNTISAAMISET	815 962	605 485
LAINASAAMISET	-1	-1
LASKENNALLISET VEROSAAMISET	0	0
MUUT SAAMISET	308 723	649 115
SIIRTOSAAMISET	65 434	89 012
RAHOITUSARVOPAPERIT	20 013	19 472
OSAKKEET JA OSUUDET	1 211	670
SJOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTT.	0	0
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	0	0
MUUT ARVOPAPERIT	18 802	18 802
RAHAT JA PANKKISAAMISET	2 321 670	2 181 233

VASTATTAVAA	24 242 699	24 270 376
OMA PÄÄOMA	5 782 312	6 087 329
PERUSPÄÄOMA	2 942 508	2 942 508
SAATIOIDEN JA YHD. PERUSP.		
OSAKEPÄÄOMA	0	0
ARVONKOROTUSRAHASTO	384 670	384 670
MUUT OMAT RAHASTOT	672 959	687 213
MUJ OMA PÄÄOMA	0	0
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 075 401	1 936 198
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-293 227	136 740
VÄHEMMISTÖOSUUDET	42 695	39 055
KONSERNIRESERVI		
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	0	0
POISTOERO	0	0
VAPAAEHTOSET VARAUKSET	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	93 172	128 948
ELÄKEVARAUKSET	0	0
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	93 172	128 948
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	210 788	146 023
VALTION TOIMEKSIANNOT	184 280	119 078
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	0	0
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	26 508	26 944
VIERAS PÄÄOMA	18 113 733	17 869 021
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	11 326 200	11 665 907
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0	699 164
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILT	9 818 482	9 034 327
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	98 878	528 459
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	0	0
SAADUT ENNAKOT	0	0
OSTOVELAT	0	0
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	1 352 782	1 353 574
SIIRTOVELAT	0	0
LASKENNALLISET VEROVELAT	56 058	50 384
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	6 787 533	6 203 113
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	3 950 000	3 400 000
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILT	549 388	518 398
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	20 426	0
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	0	0
SAADUT ENNAKOT	24 764	37 282
OSTOVELAT	696 492	757 597
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	319 886	316 256
SIIRTOVELAT	1 226 179	1 172 331
LASKENNALLISET VEROVELAT	397	1 249

Konsernitaseen tunnusluvut	2 019	2 018
Omavaraisuusaste, %	24,05	25,28
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	100,87	99,71
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1 782	2 074
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/asukas	1 581	1 780
Konsernin lainat, €/asukas	12 810	12 172
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	14 437	14 180
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	17 428	16 585
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	103	103
Kunnan asukasmäärä	1 127	1 165

TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTUS

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi Kuntal 69 §:n mukaisesti.

Halsuan kunnan tilikauden 2019 tulos on poistojen ja arvonalentumisten jälkeen 320 913,24 € euroa alijäämäinen.

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden alijäämäinen tulos 320 913,24 € euroa siirretään taseeseen edellisten tilikausien yli/alijäämätilille.

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMISVERTAILU

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

KUNNANVALTUUSTO

Toiminta

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Asetetut tavoitteet

Kunnan talouden tulee olla kunnossa ja kestäväällä pohjalla.

Henkilöstön määrä 31.12.

Kunnanvaltuustossa on 15 jäsentä.

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		0	0	0	0
Toimintamenot		-14	-12	-10	-9
Toimintakate		-14	-12	-10	-9
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		12	10	8	8

KUNNANHALLITUS

YLEISHALLINTO

Yleishallintoon kuuluu kunnanhallitus, keskus- ja yleishallinnon toiminnot, sosiaali- ja terveystoimi, erikoissairaanhoido, maaseutu- ja elinkeinotoimi, maa- ja metsätilat sekä projektit. Kunnanhallituksen tarkoituksena on kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti huolehtia kunnan toiminnan tarkoituksenmukaisuudesta ja tuloksellisesta hoitamisesta.

Toiminta

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenpidosta sekä kunnanvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa sekä käyttää kunnan puhevaltaa.

Asetetut tavoitteet

Kunnan saatavien perintä pidetään ajantasaisena. Talouskatsaukset tehdään vähintään neljännesvuosittain kunnanvaltuustolle jaettavaksi. Kesätyötä järjestetään 20 - 25 koululaiselle ja opiskelijalle.

Toteutunut

Kunnan saatavien perintä on ajantasaista. Kustannusten osalta seuranta on ollut tiivistä. Osa- vuosikatsauksia on jaettu luottamushenkilöille kunnanhallitusten ja kunnanvaltuuston kokouksien yhteydessä. Kesätöitä järjestettiin yhdessä 4H-yhdistyksen kanssa 24 nuorelle.

Henkilöstön määrä 31.12.

Johtavat viranhaltijat:

- o Jari Penttilä, kunnanjohtaja
- o Marko Malvisto, taloussihteeri

	<u>TA 2019</u>	<u>TP 2019</u>	<u>TP 2018</u>	<u>TP 2017</u>
Vakinaiset	1,2	1,2	1,2	1,21

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		0	1	211	44
Toimintamenot		-243	-274	-352	-316
Toimintakate		-243	-273	-141	-272
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		208	242	121	232

KUNNANHALLITUS

SAIRAAHOITO- JA PERUSPALVELUT

PERUSPALVELULIIKELAITOS SOITE

Halsuan kunta on 1.1.2009 alkaen kuulunut Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoito- ja peruspalvelujen kuntayhtymän peruspalvelujen liikelaitos JYTAan. Vuodenvaihteessa 2017 JYTA sulautui uuteen Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soiteen, joka aloitti toimintansa 1.1.2017. Jäsenkuntia Soite-kuntayhtymässä on kymmenen. Kustannukset laskutetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti siten, että kannetut ennakot tasataan tilikauden lopussa todellisiksi toteutuneiksi kustannuksiksi.

Toiminta

Palvelut tuotetaan yhteisillä periaatteilla tasapuolisina koko alueella. Toiminta pyritään järjestämään tehokkaasti ja taloudellisesti huomioiden asukkaiden tarpeet. Toiminta pysyy pääsääntöisesti entisellään, ellei vuosittain tehtävässä palvelusopimuksessa toisin sovita.

Toimintoja pyritään organisoimaan uudelleen palvelujen turvaamiseksi ja järkevien toimintatapojen aikaansaamiseksi.

Asetetut tavoitteet

Halsuan kunnan tavoitteena on tärkeiden peruspalvelujen säilyttäminen lähellä kuntalaisia.

Toteutunut

Sekä Pihlajatuovassa että Kannelmassa on ollut naapurikuntien asukkaita hoidossa, vaikkakin kunnan oman käytön osuus on lisääntynyt. Palvelujen taso on saatu turvattua, vaikka kuntalaiset ovat ilmoittaneet ajoittain ongelmista saada aikoja esimerkiksi lääkärinvastaanotolle.

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		14	11	11	9
Toimintamenot		-3254	-3348	-3313	-3236
Toimintakate		-3240	-3337	-3303	-3228
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		2779	2961	2835	2756

ERIKOISSAIRAANHOITO

Halsuan kunta kuuluu Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoidon- ja peruspalvelukuntayhtymään, jonka kotipaikka on Kokkola. 1.1.2017 kuntayhtymä sulautuu uuteen Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalokuntayhtymä SOITEen.

Toiminta

Toimintaperiaatteena on mahdollisimman tarkoituksenmukainen erikoissairaanhoidon. Halsuan kunta ostaa Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoidon- ja peruspalvelukuntayhtymältä erikoissairaanhoidon palveluita, joihin kuuluu psykiatrisen ja somaattisen erikoissairaanhoidon lisäksi kehitysvamma palveluita.

Toteutunut

Halsuan kunta on ostanut Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoidon- ja peruspalvelukuntayhtymältä erikoissairaanhoidon palveluita, joihin kuuluu psykiatrisen ja somaattisen erikoissairaanhoidon lisäksi kehitysvamma palveluita.

Erikoissairaanhoidon kustannukset lisääntyivät erikoissairaanhoidon oman käytön sekä alueen ulkopuolisten sairaaloiden käytön johdosta.

Talous

1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot	0	0	0	0
Toimintamenot	-1689	-1925	-1635	-1512
Toimintakate	-1689	-1925	-1635	-1512
Tunnusluvut				
- nettomenot €/as	1448	1708	1403	1291

KUNNANHALLITUS KAAVOITUS

Kaavoituksen ja maapolitiikan avulla tuetaan kunnan yleistä kehittymistä sekä huolehditaan siitä, että kunnan alueella tapahtuvaan rakentamiseen on käytettävissä riittävästi maata kohtuullisella hinnalla. Kaavoituksella ja muulla maankäytön suunnittelulla luodaan edellytykset liikenneturvallisuuden parantamiselle, ympäristönsuojelulle ja luonnon virkistyskäytölle.

Toiminta

Halsuan kunnan kaavoitustilanne on yleensä ottaen hyvä.

Asetetut tavoitteet

Kunnan ja alueellisen ympäristökeskuksen kanssa käydään vähintään kerran vuodessa kehittämiskeskustelu, jossa käsitellään kunnan 1) alueiden käytön suunnitteluun ja sen kehittämiseen, 2) vireillä oleviin ja lähiaikoina vireille tuleviin merkittäviin kaava-asioihin sekä 3) kunnan ja alueellisen ympäristökeskuksen yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä.

Talousarviovuonna selvitetään muutostarpeet eri kaavojen osalta. Tämän jälkeen ryhdytään kaavoja tekemään laadittavan kiireellisyysjärjestyksen mukaisesti.

Toteutunut

Vuoden 2019 aikana saatiin päätökseen Halsuanjärven osayleiskaavoitus.

Talous

1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot	0	0	0	0
Toimintamenot	-1	-1	0	-7
Toimintakate	-1	-1	0	-7
Tunnusluvut				
- nettomenot €/as	0,86	0,89	0	6

KUNNANHALLITUS
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Toiminta

Kokkolan kaupungille on vuoden 2010 alusta alkaen siirretty sopimuksella ympäristöterveydenhuollon järjestämisvastuu Keski-Pohjanmaan maakunnan ja Kruunupyyn kunnan osalta. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluu yleinen terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Asetetut tavoitteet

Ympäristöterveydenhuolto palvelee kuntalaisia sopimuksen mukaisesti tarjoten tilallisille muun muassa eläinlääkintäpalveluja. Eläinlääkintähuolto kattaa myös kotieläimille suoritettavia palveluja.

Toteutunut

Toiminnallisesti ympäristöterveydenhuolto on toiminut sopimuksen mukaisesti. Kustannusten jakoperustetta muutettiin siten, että vuodesta 2017 alkaen kustannusten jakoperusteena käytetään ensisijaisesti suoritteita. Tällä jakoperusteella saavutetaan parhaiten tilanne, jossa kustannuksen kohdistuvat oikein käytön mukaan.

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		0	0	0	0
Toimintamenot		-66	-70	-64	-66
Toimintakate		-66	-70	-64	-66
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		56	62	55	56

KUNNANHALLITUS
MAASEUTUTOIMI JA ELINKEINOJEN EDISTÄMINEN

Maaseutuelinkeinolautakunta lakkautettiin 1.1.2013 alkaen ja maaseutuelinkeinoasioita hoitaa kunnanhallitus.

Maaseutu- ja elinkeinotoimi hoitaa elinkeinoja koskevat tehtävät muuttuvassa toimintaympäristössä tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti tiedotusta ja koulutusta korostaen.

Toiminta

Maaseutu- ja elinkeinotoimi toimii elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamiseksi. Painopistealueina ovat tuki- ja hankeasiat sekä uusien työpaikkojen saaminen yrityksiin. Koulutuksessa ja tiedotuksessa ovat EU-asiat edelleen keskeisiä.

Maaseutuhallinto on muodostanut 1.1.2013 alusta alkaen yhteistoiminta-alueen, johon kuuluvat Halsuan, Kaustisen, Lestijärven, Perhon, Toholammin ja Vetelin kunnat sekä Kannuksen kaupunki. Hallinnollinen pääpaikka on Lestijärven kunta. Käytännön tasolla yhteistoiminta-

alueen maaseutuasiamiehet toimivat tarvittaessa toistensa sijaisina, tekevät vastavuoroisesti hallintotehtäviä ja pyrkivät siihen, että työt voidaan hoitaa joustavasti ja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.

Elinkeinojen kehittäminen kuuluu kunnanhallitukselle kuitenkin siten, että toiminta jatkuu pääsääntöisesti entisellä toimintatavalla. Yhteistyötä tehdään seutukunnan yrityspalvelupisteen, ProAgria Keski-Pohjanmaan, MTK-Halsuan, Halsuan yrittäjäyhdistyksen ja hanketoimijoiden/hankkeiden sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Toiminnan tarkoituksena on parantaa kunnassa toimivien ja uusien yritysten toimintaedellytyksiä tukemalla kannattavuus- ym. laskelmia, koulutusta sekä uusien yritysten käynnistymistä. Kunta on yhteistoiminnassa Kaustisen seutukunnan yrityspalvelupisteen neuvojen, yritysten, yhteisöjen ja sidosryhmien kanssa rahoituksen saamiseksi yritysten perustamiseen ja kehittämiseen sekä erilaisiin hankkeisiin, jotka parantavat kylien asumisviihtyvyyttä, turvaavat palveluja ja edistävät muutoinkin elinkeinoja.

Asetetut tavoitteet

Tärkein tavoite on elinkeinorakenteen monipuolistaminen, uusien työpaikkojen aikaansaaaminen, maatilojen jatkuvuuden ja myös muiden työpaikkojen turvaaminen sekä asumisympäristön viihtyvyyden parantaminen. Perennapuisto on Halsuan ”käyntikortti”. Puiston hoitoon kiinnitetään erityistä huomiota. Frisbeegolf- radan ja muiden liikuntapaikkojen läheiset viheralueet ja puistot pidetään viihtyisinä ja vetovoimaisina.

Toteutunut

Aktiivitulojen lukumäärä on hitaassa laskussa. Erityisesti lypsykarjatilojen lukumäärä on tiipahtanut jo alle kahdenkymmenen. Halsualla tuotettu maitomäärä on 4,5 milj. litraa vuonna 2018. Maitotilaa kohti keskimääräiseksi maidontuotannon volyymiksi arvioidaan 264 000 litraa maitoa vuonna 2019. Mielekkäämpää on seurata toteutuneita maitomääriä, joita voidaan verrata myös lähialueen muihin kuntiin. Kokonaispeltopinta-ala halsualaisilla viljelijöillä on 3220 hehtaaria vuonna 2019. Tilojen lukumäärä oli 79. Myönnetty tukimäärä on noin 2,66 milj. euroa vuonna 2019.

Maatilojen kokonaismäärä on säilynyt korkeahkolla tasolla suhteutettuna asukasluukuun. Maatilat monipuolistuu; monella maatilalla on urakointia, metsätaloutta, maatilamatkailua, hevosten kasvatusta, hunajatuotantoa tai muuta vastaavaa perinteisen maatalouden lisänä. Halsua oli monialainen ja aktiivinen maatalouspitäjä vuonna 2019.

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		15	22	7	0
Toimintamenot		-76	-101	-86	-63
Toimintakate		-61	-79	-79	-63
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		52	70	68	54
- aktiivitulojen lkm			82	82	85
- lypsykarjatilojen lkm			17	18	18

- maitomäärä, milj. litraa		4,5	4,5	
- maitomäärä 1000 litraa/tila			264	
- lypsylehmiä, kpl				-- *
- peltoa viljelyssä, ha		3220	3317	3337
- aktiivituloilla peltoa keskim.		40	40	39
- tukihakemuksia, kpl		437	448	-- *
- myönnetty tuki milj.eur		2,66	2,74	2,9

*lypsylehmien ja tukihakemuksien määriä ei saatavilla, tietojärjestelmien muutosten vuoksi.

KUNNANHALLITUS MAA- JA METSÄTILAT

Toiminta

Kunnan omistamia maa- ja metsätiloja on yhteensä 391 ha, josta metsämaata on 287 ha ja peltoa 10 ha. Peltoa on vuokrattuna 9 ha viidelle eri viljelijälle. Teollisuustiloja on vuokrattu neljälle yritykselle.

Asetetut tavoitteet

Kunnan omistamia maa- ja metsätiloja hoidetaan suunnitelmallisesti käyttäen apuna metsäasiantuntijoiden palveluksia. Metsiä hoidetaan ja hakataan laaditun metsätaloussuunnitelman mukaisesti.

Kylä- ja maisemakuvan kannalta keskeisissä paikoissa harvennetaan puustoa ja avarretaan näkymää. Kartoitetaan metsätilojen/tonttien myyntiä talousarviovuonna 2019.

Toteutunut

Vuonna 2019 ei tehty puukauppoja lainkaan, mutta metsää hoidettiin metsätaloussuunnitelman mukaisesti, hyödyntäen paikallisen metsäpalveluja tuottavan yrityksen Metsäntähden Tiimi Oy:n asiantuntemusta. Toimintatuottoihin on kirjattu luovutusvoittoa noin 70 000 €, joka tulee maanvaihtokaupasta Halsuan seurakunnan kanssa.

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		19	72	28	21
Toimintamenot		-6	-4	-9	-9
Toimintakate		13	68	19	13
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		-11	-60	-16	-11

KUNNANHALLITUS
LOMATOIMI

Toiminta

Lomatoimi siirtyi Kaustisen kunnan hoidettavaksi 1.1.2004. Lomatoimi järjestää maatalousyrittäjille lomituspäiväpalvelun mukaiset lomituspäivät, joita ovat vuosiloma-, sijaispäivä- ja maksullinen lomituspäivä.

Asetetut tavoitteet

Lomatoimi opastaa ja auttaa asiakkaita, sekä tarjoaa maatalousväestölle lomituspäiväpalvelun määräämät ja edellyttämät palvelut. Henkilöstön koulutuksen kautta parannetaan lomittajien ammattitaitoa ja kohennetaan lomituspäivien laatua.

Sopimus lomatoimen järjestämisestä Melan kanssa päättyi 31.12.2003. Mela on tehnyt Kaustisen kunnan kanssa sopimuksen lomahallinnon järjestämisestä Perhonjokilaaksossa 1.1.2004 alkaen. Sopimuksessa pyritään turvaamaan palvelujen määrä ja laatu alueella.

Toteutunut

Kaustisen kunta järjesti sopimukseen perustuen lomituspäiväpalvelut Halsuan kunnan alueella. Lomituspäiväpalveluja käyttäneitä tiloja oli 27 (2017 vuonna 30).

Palveluja sai 40 yrittäjää ja lomituspäiviä kertyi yhteensä 1574 päivää. Näistä 1015 päivää koski vuosilomaa ja 411 päivää sijaispäivää. Vuodesta 2018 alkaen kunta ei saanut enää tukea lomitusta suoraan, vuonna 2017 kunnan tuen osuus maksullisesta lomituksesta oli yhteensä 6210 euroa.

Lomituspäiväpalvelut ovat toimineet kohtuullisen hyvin. Kiireajat ovat olleet lomitushallinnolle haasteellisia.

KUNNANHALLITUS

PROJEKTIT

Halsuan kunta osallistuu seutukuntatyöhön sekä muihin kuntien yhteistoimintaa kehittäviin hankkeisiin, joista on välitöntä hyötyä kunnalle, kuntalaisille tai seutukunnalle.

Määräraha on kaikkien hallintokuntien käytettävissä. Seutukuntayhteistyön tulevaisuutta ja mahdollisia uusia toimintamalleja on valmisteltu vuoden 2019 aikana.

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		0	0	0	0
Toimintamenot		-55	-56	-50	-54
Toimintakate		-55	-56	-50	-54
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		47	50	43	46

KUNNANHALLITUS

TUKIPALVELUT

Toiminta

Tukipalveluihin kuuluvat keskitetty talous- ja henkilöstöhallinto sekä muuta kunnan ydintoimintaa tukevat keskitetysti hoidetut tukitehtävät, kuten materiaali- ja tulostuspalvelut. Tukipalvelut on eriytetty muusta yleishallinnosta vuodesta 2017 alkaen.

Asetetut tavoitteet

Tavoitteena on rakentaa mahdollisimman kustannustehokkaita ja toimivia tukipalveluita, jotka auttavat kunnan ydintehtävissä suoriutumista. Seurataan kustannusten kehityksessä esimerkiksi taloushallinto-ohjelmistoissa yms. ja tarvittaessa tehdään muutoksia tehokkaamman toiminnan edesauttamiseksi.

Toteutunut

Toiminta on ollut tavoitteiden mukaista. Määräraha-arviot eivät toteutuneet aivan arvion mukaisesti, koska talousarviovaiheessa ei vielä ollut tarkalleen tiedossa, mitkä osa-alueet tukipalveluiden alle tullaan siirtämään.

Henkilöstön määrä 31.12.

	<u>TA 2019</u>	<u>TP 2019</u>	<u>TP 2018</u>	<u>TP 2017</u>
Vakinaiset			3,3	3,3
Määräaikaiset			2	2

Talous

	1000 €	TA 2019	TP 2019	TP 2018	TP 2017
Asukasluku		1166	1127	1165	1171
Toimintatulot		28	39	44	40
Toimintamenot		-237	-244	-280	-268
Toimintakate		-209	-205	-236	-228
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		179	182	203	195

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta vastaa kunnallisten-, valtiollisten- ja EU-vaalien toimittamisesta sekä mahdollisista kansanäänestyksistä.

Asetetut tavoitteet

Talousarviovuonna järjestettiin eduskuntavaalit.

Toteutunut

Toiminta oli suunnitelmien mukaista.

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		7	5	2	0
Toimintamenot		-6	-5	-3	-5
Toimintakate		-1	-0	-0	-5
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		0,8	0	0	4

TILINTARKASTUS

Toiminta

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten JHTT-tilintarkastus-yhteisön, jonka tilintarkastajan on hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tarkastettava kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Asetetut tavoitteet

Kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Toteutunut

Tilintarkastusyhteisöksi on valittu BDO Audiator Oy vastuunalaisena tilintarkastajana JHTT Tuula Ylikangas. Talouden ja hallinnon tarkastus järjestettiin säännösten mukaisesti.

Talous

1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot	0	0	0	0
Toimintamenot	-7	-7	-4	-5
Toimintakate	-7	-7	-4	-5
Tunnusluvut				
- nettomenot €/as	6	6	3	4

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA SIVISTYSTOIMEN HALLINTO

Toiminta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen kuuluvat koulu-, kirjasto-, liikunta-, nuoriso-, kotiseutu- ja kulttuuritoimen tehtävät sekä varhaiskasvatus. Lautakunnan tehtävänä on tuottaa ja edelleen kehittää ajantasaisia, laadukkaita ja taloudellisia palveluja. Monipuolisia sivistyspalveluja tarjoamalla tuetaan halsualaisten hyvinvointia ja kehittymistä aktiivisiksi kansalaisiksi. Lautakunta noudattaa kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen antamia ohjeita talousarviota suunnitellessaan.

Asetetut tavoitteet

Sivistyslautakunta vastaa toimialaansa kuuluvien tehtävien tuottamisesta kuntalaisille taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Kuntastrategian valmistuttua 2018 aloitetaan sen pohjalta sivistystoimen strategian suunnittelu.

Maakunnallisella ja seudullisella yhteistyöllä tavoitellaan laadukasta, kestävä ja taloudellista toimintaa. Yhteistyössä Kaustisen ja Vetelin kuntien kanssa tehdään edelleen etsivää nuorisotyötä. Etsivän nuorisotyön hallinnointivastuu siirtyy Kaustiselle 1.1.2019. Vuoden 2019 aikana seudullista yhteistyötä tehdään myös muilla sivistystoimen osa-alueilla. Yhteistyössä Kaustisen kanssa työstettävän hankkeen avulla on tavoitteena kehittää kirjaston toimintaa.

Tavoitteet talousarviovuodelle 2019

- aloitetaan sivistystoimen strategian valmistelu
- esi- ja perusopetuksen toiminnan kehittäminen uuden opetussuunnitelman mukaisesti
- varhaiskasvatuksen pedagogisten toimintamallien kehittäminen
- seudullinen yhteistyö Tutor- hankkeessa jatkuu

- kirjasto- ja nuorisotyössä jatketaan alueellista ja maakunnallista yhteistoimintaa
- kirjaston ja koulun yhteistyöhön pyritään löytämään uusia toimintamalleja
- nuorison syrjäytymistä pyritään ehkäisemään Etsivän nuorisotyön avulla yhteistyössä Kaustisen ja Vetelin kuntien kanssa

Toteutuma

- seudullinen yhteistyö Tutor- hankkeessa jatkui, seutukuntaan saatiin hankerahoitus Kasetutor 2 -jatkohankkeelle ja Kieli ilo - hankkeelle
- omatoimikirjasto – hankkeen toteutuksessa yhteistyö Kaustisen kanssa jatkui
- Etsivä nuorisotyö jatkui alueella Kaustisen hallinnoimana
- varhaiskasvatuksen ja koulun yhteistyö alkoi Varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaatio-hankkeen puitteissa
- kirjaston ja koulun yhteistyönä järjestettiin omatoimikirjastoon tutustumis- ja lukupäivä

Henkilöstön määrä 31.12.

Johtavat viranhaltijat:
-rehtori Taina Simpanen (35 %)

	<u>TA 2019</u>	<u>TP 2019</u>	<u>TP 2018</u>	<u>TP 2017</u>
Vakinaiset	0,95	0,9	0,9	0,85

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		0	0	0	0
Toimintamenot		-67	-62	-65	-63
Toimintakate		-67	-62	-65	-62
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		57	55	56	53

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA LASTEN VARHAISKASVATUS

Toiminta

Varhaiskasvatuspalvelu on suunnitelmallista huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä. Perheillä on subjektiivinen oikeus saada alle kouluikäisille lapsilleen varhaiskasvatusta vanhempainlomakauden jälkeen. Halsualla varhaiskasvatusta toteutetaan päiväkotija perhepäivähoitona. Tavoitteena on, että kaikkein pienimmät varhaiskasvatuksen piiriin tulevat sijoitetaan perhepäivähoitoon ja kaikki yli kolmivuotiaat päiväkotiin.

Perhepäivähoitoa annetaan lapsen kotiin vain erittäin painavista syistä. Alle kolmivuotiaille vanhemmat voivat valita Kelan maksaman kotihoidontuen kunnallisen hoitopaikan sijaan.

Tarvittaessa varhaiskasvatuksen palveluiden puitteissa järjestetään kuntouttavaa varhaiskasvatusta. Erityislastentarhanopettajien palveluita ostetaan tarpeen mukaan. Henkilöstön täydennyskoulutusvelvoite toteutetaan lain mukaan.

Koska päiväkotitoimii vuoropäiväkotina, eivät kustannukset ole vertailukelpoisia niin sanotun tavallisen päiväkodin kanssa. Palkkakustannukset vuoropäiväkodissa ovat huomattavasti suuremmat.

Asetetut tavoitteet

- päiväkodin henkilöstö- ja työvuorosuunnittelun optimointi vakinaisen henkilökuntatarpeen selvittämiseksi
- varhaiskasvatusta tarjotaan säännösten mukaan kaikille sitä tarvitseville - päivähoitondonjohtaja osallistuu Soiten järjestämään Ratkaisukeskeiseen neuropsykiatriseen valmentajakoulutukseen ja jalkauttaa toimintamallia työyhteisönsä
- varhaiskasvatuksen kehittäminen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti
- pedagogiikan kehittäminen Leikkien oppiminen -teeman pohjalta
- varhaiskasvatuksen asiakasmaksut tarkistetaan valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti
- jatketaan maksuttoman varhaiskasvatuskokeilun toteuttamista, kohderyhmänä 2020 esikoulun aloittavat

Toteutunut

- tammikuussa haettiin OPH:n erityisavustusta 5-vuotiaiden maksuttomaan varhaiskasvatuksen kokeiluun, huhtikuussa saatiin myönteinen päätös hankkeelle
- varhaiskasvatusta on kehitetty monipuolisesti toiminnalliseen suuntaan
- tehtiin yhteistyötä Halsuan seurakunnan ja kirjaston kanssa
- varhaiskasvatusjohtaja on valmistunut Neuropsykiatriseksi valmentajaksi
- Opetushallitus myönsi valtionavustusta varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistämiseen 21000 euroa
- varhaiskasvatuksen tietovaranto Varda on otettu käyttöön

Henkilöstön määrä 31.12.

	TA 2019	TP 2019	TP 2018	TP 2017
Vakinaiset	6	6	6	6
Määräaikaiset	1	2	2	2

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		33	23	34	31
Toimintamenot		-372	-347	-438	-397
Toimintakate		-339	-324	-404	-366
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		291	287	347	313
- hoitopäiviä/vuosi		4000	3906	5079	3537
joista osapäivähoidossa		1500	1787	1292	917
- alle 3-v lukumäärä/vuosi		16	8	11	15
- yli 3-v lukumäärä/vuosi		36	34	31	26

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA ESI- JA PERUSOPETUS (Oma koulutoimi)

Toiminta

Sivistyslautakunta vastaa esi- ja perusopetuksen järjestämisestä. Opetusta toteutetaan yhtenäiskoulun periaatteella syksyllä 2015 käyttöön otetuissa tiloissa.

Erityisopetusta järjestetään osa-aikaisena, yleisopetukseen integroitua tai pienryhmissä yksilöllisen tarpeiden mukaisesti. Perusopetuksen toimintasuunnitelman vahvistaa vanhempainyhdistys.

Asetetut tavoitteet

Yhtenäiskoulun toimintakulttuuria kehitetään edelleen uuden opetussuunnitelman mukaiseen suuntaan. Opettajille järjestetään Tutor-hankkeen avulla vertaistukea uuden oppimisympäristön mahdollisuuksien hyödyntämisessä ja opetuksen kehittämisessä uuden opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Tasa-arvon edistämishankkeen avulla palataan lisähenkilöstöä edistämään monipuolisten opetusmenetelmien käyttöönottoa ja oppimisen tehostamista erilaisin tukitoimin. Yhtenäiskoulussa aloitetaan ratkaisukeskeisen toimintakulttuurin luominen. Ratkaisukeskeinen toimintatapa otetaan käyttöön niin kehittämistyössä, arjen toiminnassa kuin ongelmatilanteiden ratkaisemisessa. Talousarviovuoden aikana perusopetuksen virkarakennetta tarkastellaan tulevaisuuden tarpeita arvioiden.

Tavoitteet vuodelle 2019

- aloitetaan ratkaisukeskeisen toimintakulttuurin luominen henkilöstöä kouluttamalla
- opetuksessa käytetään monipuolisia oppijan erilaisuuden huomioivia opetus- ja arviointimenetelmiä
- huoltajia ja oppilaita osallistetaan koulun toimintaan ja päätöksentekoon oppilas-kunta-, nuorisovaltuusto- ja vanhempainyhdistystoiminnan avulla
- uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2019 9. luokalla
- kaikki perusopetuksen päättävät siirtyvät jatko-opintoihin keskiasteelle
- esiopetuksessa ovat kaikki siihen oikeutetut

Toteutuma

- ennaltaehkäisevää päihdetyötä on toteutettu yhdessä Ehyt ry:n ja seutukunnan muiden kuntien kanssa, myös huoltajat osallistettiin mukaan toimintaan
- yksi opettaja osallistui Soiten järjestämään Nepsy-koulutukseen ja yksi opettaja aloitti vastaavan koulutuksen kesäyliopistossa
- koko perusopetuksen henkilöstö on osallistunut kevään aikana kolme kertaa järjestettyyn työnohjaukseen
- kaikki perusopetuksen päättäneet ovat saaneet jatko-opiskelupaikan
- koko perusopetus on siirtynyt opiskelemaan uuden opsin mukaisesti ja samalla koulu siirtyi kahden jakson järjestelmään

Henkilöstön määrä 31.12.

	<u>TA 2019</u>	<u>TP 2019</u>	<u>TP 2018</u>	<u>TP 2017</u>
Vakinaiset	16,25		16,05	14
Määräaikaiset	3		2,87	3,3

Talous

1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot	41	73	58	59
Toimintamenot	-1462	-1473	-1435	-1469
Toimintakate	-1421	-1400	-1376	-1410
Tunnusluvut				
- nettomenot €/as	1218	1242	1181	1204
- oppivelvolliset yhteensä		100	97	102
- esikoululaisia		8	15	11
- peruskoulun päättävät		12	12	10
- nettomenot €/oppilas			11982	14010

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA KOULUTUSPALVELUT

Toiminta

Kunnassa ei ole keskiasteen oppilaitoksia. Suurin osa oppilaista siirtyy oppivelvollisuuden suoritettuaan naapurikuntien lukioihin ja K-P:n koulutusyhtymän oppilaitoksiin. Halsuan kunta on mukana Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymässä, Perhonjokilaakson kansalaisopistossa ja Keski-Pohjanmaan Konservatoriossa.

Kansalaisopisto järjestää lähinnä yleissivistävää opetusta aikuisille ja Keski-Pohjanmaan Konservatorio musiikin perusopetusta.

Asetetut tavoitteet

Kunta osallistuu ao. oppilaitosten hallintoon ja vastaa jäsenkuntavelvoitteestaan sopimuksen mukaisesti. Jäsenkuntana tuodaan esiin oppilaitosten hallinnossa halsualaisten näkökanta. Oppilaitosten tarjontaa pyritään saamaan halsualaisten toiveita vastaavaksi.

Toteutuma

- kansalaisopiston hallituksen halsualaisjäsenet ovat olleet aktiivisia ja tiedustelleet halsualaisten kurssitoiveita
- kansalaisopistolta on toivottu maahanmuuttajien kielikoulutusta

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		0	0	0	0
Toimintamenot		-25	-23	-23	-23
Toimintakate		-25	-23	-23	-23
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		21	20	20	20
- lukioon menneet		3	6	2	7
- ammatill.kouluun menneet		10	6	7	13
- muihin oppilait. menneet		0	0	1	0

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA KIRJASTOTOIMI

Toiminta

Kirjaston tehtävä on tyydyttää kuntalaisten sivistyksen, tiedon ja virkistyneen tarvetta sekä tukea opiskelua ja omatoimista tiedon hankintaa sekä kirjallisuuden ja taiteen harrastusta. Kirjastossa on asiakkaiden käytössä internetyhteyksin ja hyötyohjelmin varustettuja asiointikoneita.

Kirjasto on avoinna neljänä päivänä viikossa, yhteensä 21 tuntia. Tiistaisin työntekijä hoitaa hallinnollisia tehtäviä. Hyvien verkkoyhteyksien ja Anders-kirjastojen yhteisen kirjakuljetuksen avulla tehostetaan palvelua kirjastojen välistä lainausta hyödyntäen.

Asetetut tavoitteet

- kirjastonjohtajan tehtävien hoitaminen yhteistyössä koulun kanssa
- kirjastoaineiston pitäminen ajan tasalla
- kirjaston kehittäminen omatoimikirjaston suuntaan paremmin erilaisia asiakkaita palvelevaksi hankkeen avulla
- lasten ja nuorten kirjastonkäytön ja lukuharrastuksen tukeminen yhteistyössä koulun kanssa - kirjaston asiakasmäärän lisääminen

Toteutuma

- lukupiiri on kokoontunut 7 kertaa
- satutuokio alle kouluikäisille on toteutettu 14 kertaa
- koulun "lukupiiri-kerho" toiminut kevätlukukauden kirjastolla
- omatoimikirjasto on otettu käyttöön 29.11.2019

Henkilöstön määrä 31.12.

	<u>TA 2019</u>	<u>TP 2019</u>	<u>TP 2018</u>	<u>TP 2017</u>
Vakinaiset			1,25	1,25

Talous

	1000 €	TA 2019	TP 2019	TP 2018	TP 2017
Asukasluku		1166	1127	1165	1171
Toimintatulot		14	12	2	1
Toimintamenot		-108	-120	-89	-90
Toimintakate		-94	-108	-87	-89
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		81	96	75	76
- lainaajia		300	262	284	287
- kirjastokäyntejä/asukas		5	6	5	5
- verkkokäyntejä		3550	3415	3310	3437
- lainoja/asukas		10	9	9	10
- kirjahankinta, kpl		700	571	551	689
- muu aineiston hankinta		90	29	90	181
- tietotuvan käyttökerrat		200	129	135	180

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA KOTISEUTU- JA KULTTUURITOIMI

Toiminta

Sivistyslautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan kotiseutu- ja kulttuuritoimen kehittämisestä. Sivistyslautakunta vastaa Halsuan kotiseutumuseon toiminnasta. Sivistyslautakunta tukee vapaaehtoisia ryhmiä kulttuuritapahtumien järjestämisessä ja kulttuurin tallentamisessa. Halsuan 4H:n kanssa tehtyyn sopimukseen on sisällytetty käytännön vastuu museo- ja muusta kulttuuritoiminnasta.

Asetetut tavoitteet

- Halsuan kotiseutumuseo pyritään pitämään avoinna kesäaikana
- tehdään yhteistyötä vapaaehtoisryhmien kanssa
- parannetaan kulttuurin harrastamisen mahdollisuuksia
- lisätään kulttuuritarjontaa yhteistyössä sidosryhmien kanssa

Toteutuma

- Elokuvia näytetty 7 kertaa, osallistujia lastenelokuvissa (4 kpl) yhteensä 89 ja aikuisten (3kpl) 73 osallistujaa
- museo oli avoinna kesäkauden. Nimiä vieraskirjaan kertyi 238 kpl.
- Museovirastolta saadusta avustuksesta (7000€) vuodelle 2019 käytettiin osa Kraatarintuvan lahokorjauksiin ja lopulle haettiin jatkoaikaa vuodelle 2020.

Talous

1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot	0	0	0	0
Toimintamenot	-5	-4	-10	-15
Toimintakate	-5	-4	-9	-15
Tunnusluvut				
- nettomenot €/as	4	3,5	8	13
- avustukset 1000 €	0	0	0	2

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA NUORISOTOIMI

Toiminta

Halsuan kunnan nuorisotoimen hoitaa sopimuksen mukaisesti Halsuan 4H-yhdistys. Nuorisotoimi järjestää nuorisolle ja lapsille tapahtumia, retkiä ja koulutusta sekä seuraa nuorten elinolosuhteita ja laatii ehdotuksia sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle toiminnan kehittämiseksi. Nuorisovaltuuston toiminnan organisoiminen ja kehittäminen kuuluu nuorisotoimen vastuualueeseen. Nuorisotoimi tukee paikkakunnan eri järjestöjä ja nuorisotoimintaa järjestäviä tahoja avustuksin. Näin pyritään laajentamaan ja monipuolistamaan nuorten harrastusmahdollisuuksia.

Asetetut tavoitteet

- järjestetään kesäkuussa uimakouluopetusta lapsille
- järjestetään retkiä ja tapahtumia lapsille ja nuorille - jatketaan nuorisovaltuuston toimintaa
- järjestöjen ja ryhmien toimintaa tuetaan kohdeavustuksin ja edistetään järjestöjen välistä yhteistyötä
- osallistutaan sopiviin Keski-Pohjanmaan yhteisiin nuorisotyön hankkeisiin, tehdään yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa
- osallistutaan EVS-yhteistyöhön (European voluntary service) Villa Elban kanssa
- tuetaan nuorten pajatoimintaa alueella
- järjestetään nuorille valvottu peli-ilta viikoittain - osallistutaan mahdollisuuksien mukaan Allianssin Nuorisotyön päiville

Toteutuma

- peli-iltoja järjestetty 26 kertaa osallistujia keskimäärin 10/ilta
- talvilomaviikolla uinti-/keilausreissu Kokkolaan, 10 osallistujaa, retki Jyväskylän Superparkkiin 22 osallistujaa,
- Kaustisen seutukunnan nuorisotoimen piirustuskilpailu 1. – 9. -luokille, 25 osallistujaa Halsualta
- Nuorisovaltuusto kokoontunut viisi kertaa ja osallistunut kaksi kertaa maakunnalliseen NUVA-tapahtumaan (Halsualla toukokuussa ja Kokkolassa lokakuussa)
- Särkänniemen retki 19.6 18 osallistujaa
- uimakoulu viikolla 24, osallistujia 33
- osallistuttiin Kokkolan hallinnoimaan Mobiili-nuorisotiedotushankkeeseen, joka päättyi vuoden 2019 lopulla.

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		1	1	48	44
Toimintamenot		-40	-36	-79	-73
Toimintakate		-39	-35	-31	-29
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		33	31	27	25
- uimakoululaisia, lkm		20	33	35	25
- uimak. osallistumiskertoja		100	165	175	125
- retkille ym. osallistuneet, lkm		120	349	195	90
- avustukset 1000 €		3	3	2	

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA LIIKUNTATOIMI

Toiminta

Sivistyslautakunnan tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten monipuolisen liikunnan harrastamiselle. Lautakunta huolehtii liikuntatoimen suunnittelusta ja toteuttamisesta yhdessä liikuntaa harjoittavien yhteisöjen kanssa. Lautakunta järjestää ja tukee kunto- ja terveystoimintaa edistävää toimintaa sekä huolehtii hallinnassaan olevien liikuntatilojen ja -alueiden kunnossapidosta. Liikuntatoimi tuottaa palveluja yhteistyössä eri yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Kunnan liikuntastrategia päivitetään osana valmisteltavaa kuntastrategiaa.

Asetetut tavoitteet

- mahdollisimman moni kuntalainen saadaan harrastamaan aktiivista hyöty- ja kunto- liikuntaa
- järjestetään eri ikäisille kuntoliikuntatapahtumia ja -tempauksia tuetaan järjestöjen ja kuntien kuntokampanjoita ja -tempauksia aktivoimalla kuntalaisia
- liikunta-alueiden kunnossapito järjestetään tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti yhteistyössä yhdistysten kanssa - kunnostetaan edelleen vaellusreitit
- kunnostetaan urheiluhallia viranomaismääräyksiä vastaavaksi
- 2017 perustetun liikuntatyöryhmän toimintaa jatketaan
- pyritään löytämään hanke henkilöresurssien lisäämiseen ja uusien innovatiivisten toimintatapojen löytämiseen

Toteutuma

- kunnan järjestämiä liikuntatapahtumia: retkihiihtopäivä osallistujia n 40, lavis-tunnit (2), hiihtokisat lapsille viikoittain
- ulkoliikuntapaikat pyritty pitämään kunnossa
- suunnittelupalaveri ja yhteistyö retkeilijöiden kanssa
- yhteistyönä kelkkailijöiden kanssa hiihtolatu järvelle
- yhteistyössä Perhonjokilaakson retkeilijöiden kanssa toteutettu vaellustapahtumia

- lasten liikuntakerho kesällä
- naisten ja miesten yleiset peli-illat aloitettu
- Lovelampin kodan 20-vuotisjuhlat osallistujia noin 60-70
- Vaellusreitit on pääosin kunnostettu ja pitkospuita sekä siltoja uusittu
- Flatco- ohjelma eli kiinteistöjen hallintaohjelma otettu käyttöön (myös laavut ja kodat)

Henkilöstön määrä 31.12.

	<u>TA 2019</u>	<u>TP 2019</u>	<u>TP 2018</u>	<u>TP 2017</u>
Vakinaiset	1	1	0,56	0,56
Määräaikaiset			0,51	0,56

Talous

	1000 €	TA 2019	TP 2019	TP 2018	TP 2017
	Asukasluku	1166	1127	1165	1171
Toimintatulot		4	4	6	3
Toimintamenot		-93	-99	-100	-90
Toimintakate		-89	-95	-94	-87
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		76	84	81	74
-kuntotapahtumiin osallistunut			154	136	164

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN HALLINTO

Toiminta

Rakennus- ja ympäristönsuojelulautakunta käsittelee rakennusvalvontaan, ympäristönsuojeluun, palo- ja pelastustoimeen sekä liikenneväyliin liittyvät asiat. Teknisen toimiston tehtävänä on huolehtia kiinteistöjen kunnossapidosta, sekä kunnan konserniyhtiöiden talonmiespalveluista.

Asetetut tavoitteet

Tavoitteena on, että halsualaisilla olisi ympäristöllisesti, rakennus- ja paloteknisesti sekä liikenteellisesti turvallinen ja viihtyisä kunta.

Toteutunut

Toiminta on ollut tavoitteiden mukaista.

Talous

	1000 €	TA 2019	TP 2019	TP 2018	TP 2017
	Asukasluku	1166	1127	1165	1171
Toimintatulot		0	0	0	0

Toimintamenot	-4	-4	-6	-6
Toimintakate	-4	-4	-6	-6
Tunnusluvut				
- nettomenot €/as	3	4	5	5

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA RAKENNUSVALVONTA

Rakennusvalvonta sisältää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen perinteisen rakennusvalvonnan, sekä siihen liittyvät erityissäädösten mukaiset tehtävät.

Toiminta

Toimintaan sisältyy mm. maankäyttö- ja rakennuslain sekä korjausavustuksista annetun lain mukaisten asioiden käsittely, valvonta sekä neuvonta.

Rakennusvalvontaan kuuluu myös olennaisena osana kaavoituksen valmistelu sekä kaavojen toteutumisen valvonta. Lisäksi toimitaan mm. leirintäalueviranomaisena.

Asetetut tavoitteet

Tavoitteena on pitää esillä uusinta tutkimustietoa eri rakentamisen sektoreista, edistää hyvää rakennustapaa sekä valvoa rakennusten ulkonäköä ja sopeutumista ympäristöön. Peruskorjaustoiminnan edistämiseen ja kosteusvaurioiden ehkäisyyn kiinnitetään neuvonnassa erityistä huomiota.

Toteutunut

Toimintaa on jatkettu tavoitteiden mukaisesti. ARA:n rahoittamat vanhusten ja vammaisten omien asuntojen korjausavustukset on haettu vuodesta 2017 suoraan ARA:lta.

Henkilöstön määrä 31.12.

Johtava viranhaltija:

- Vt. rakennustarkastaja Jari Kauppinen 30 %

	<u>TA 2019</u>	<u>TP 2019</u>	<u>TP 2018</u>	<u>TP 2017</u>
Vakinaiset	0,66	0,66	0,66	0,66

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot		5	4	6	6
Toimintamenot		-44	-42	-44	-39
Toimintakate		-39	-38	-37	-33
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		33	34	32	28
- myönnettyt rakennusluvut			4	13	19
- myönn. toimenpideluvat			11	14	12

- myönn. maisematyöluvat		1		1
- myönnettyt purkamisluvat		1	3	5
- toimenpideilmoitukset		9	9	4
- valmistuneet rakennukset		5	9	7

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA TEKNINEN TOIMISTO

Teknisen toimiston keskeisimpänä tehtävänä on huolehtia kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta, kunnossapito- ja käyttötehtävistä.

Toiminta

Tekninen toimisto huolehtii kunnan kiinteistöjen kunnossapidosta ja myy sekä hallinnon palveluita että laitosten ja verkostojen hoito- ja kunnossapitopalveluita Halsuan Vesi Oy:lle ja Halsuan Energia Oy:lle ja myös talonmiespalveluita Halsuan Julkiskiinteistöt Oy:lle, asunto-osakeyhtiöille ja Halsuan seudun asumispalveluyhdistykselle.

Asetetut tavoitteet

Tekninen toimisto vastaa ja huolehtii kunnan kiinteistöjen rakentamisesta, kunnossapidosta ja käyttötehtävistä.

Toteutunut

Kiinteistöjä on kunnossapidetty, niistä tarkemmin kiinteistöosastolla ja laavujen ja niiden puuhuoneiden katot tervattiin uudelleen.

Henkilöstön määrä 31.12.

Johtavat viranhaltijat:

- Rakennusmestari Jari Kauppinen 70 %

	<u>TA 2019</u>	<u>TP 2019</u>	<u>TP 2018</u>	<u>TP 2017</u>
Vakinaiset	1,09	1,06	1,06	1,06

Talous

1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1170
Toimintatulot	24	21	19	19
Toimintamenot	-64	-55	-64	-56
Toimintakate	-40	-34	-45	-37
Tunnusluvut				
- nettomenot €/as	34	30	38	32

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Lautakunnan tehtävä on luoda Halsuasta kuva myös ympäristökuntana, jossa vedet pysyvät puhtaana ja jätehuolto toimii eri tasoilla esimerkiksi niin taajamissa kuin haja-asutusalueilla. Jätehuollon eri tasojen kehittäminen sekä pohja- ja pintavesien tilan seuranta ja suojeleminen ovat edelleen ympäristönsuojelun tärkeimpiä alueita. Uuden lainsäädännön vuoksi korostuu tulevaisuudessa talousjätevesien käsittelyn neuvonta- ja valvontatehtävät sekä luvanvaraisen toiminnan valvonta.

Toiminta

Lautakunta käsittelee ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaiset lupa-asiat ja hoitaa niihin liittyvän neuvonta- ja valvontatyön. Ympäristön seuranta ja erilaiset ympäristön parantamishankkeet kuuluvat lautakunnan ympäristönsuojelutehtäviin.

Asetetut tavoitteet

Tavoitteena on, että Perhonjokilaakson kestävä kehitys suunnitelmaa toteutetaan eri elämäntilanteilla kuntakohtaisesti soveltaen.

Talousjätevesien käsittelyn neuvonnassa on tavoitteena, että kohtuullisin kustannuksin taloudet saisivat hyviä ja määräykset täyttäviä pitkään toimivia järjestelmiä ja että hukkinvestoinnit jäisivät mahdollisimman vähiin. Ympäristönsuojelumääräysten valmistelua jatketaan naapurikuntien kanssa.

Toteutunut

Ympäristönsuojelumääräysten valmistelua jatkettiin naapurikuntien kanssa. Niitä ei kuitenkaan hyväksytty, koska katsottiin, että lait määrittävät asiat riittävästi.

Halsuanjärven kunnostushanke tuli ajankohtaiseksi lisääntyvän loppukäytön takia. Kuntalaisille tehtiin kysely asiasta, jonka yhteenvedon avulla todettiin, että loppukäytön katsottiin yleisesti aiheuttavan huolta uimaveden laadusta, järven kuormituksesta ja tautiriskistä. Laadittiin tarjouspyyntö kunnostussuunnitelmasta, mutta määrärahoja hankkeeseen ei vielä varattu.

Ympäristökatselmuksessa 18.6. kiinnitettiin huomiota mm. romahdusvaaraan yksityistalon siipirakennelmassa, karsittaviin oksiin ja vieraslajikasvustoihin, joista muistutettiin kuntalaisia kuntatiedotteessa.

Roskaantuneen tilan siivouskehotuksissa annettiin viimeinen määräaika vuoden loppuun, jonka jälkeen voidaan siirtyä hallintopakkomennettelyyn.

Suomen Metsäkeskuksen, ilman maanomistajan suostumusta, tukkiman ojan avaamisvaatimusta seurauksineen, on käsitelty useaan otteeseen. 8.11.2019 Vaasan hallinto-oikeus poisti 6.3.2018 päätökseen liitetyn oikaisuvaatimusosoituksen ja Suomen metsäkeskuksen valitus jätettiin käsittelemättä. Asian käsittelyä voi jatkaa ilman muutoksenhakumahdollisuutta.

Ympäristönsuojelulain 155 ja 156 §:n ja hajajätevesiasetuksen (157/2017) mukaan jätevesien käsittelyyn tuli syksyllä lisävaatimuksia, joista kunnan toimivaltainen viranomainen voi määrätyn edellytyksin hakemuksesta myöntää luvan poiketa perustason puhdistusvaatimuksesta enintään viiden vuoden määräajaksi kerrallaan. Annettiin ympäristösihteerille ja/tai rakennustarkastajalle oikeus päättää poikkeamisesta.

Henkilöstön määrä 31.12.

Johtava viranhaltija:

- ympäristösihteerin palvelut on ostettu ostopalveluna Kaustisen kunnalta, viranhaltijana Pia-Lena Närhi.

Talous

	1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1170
Toimintatulot		0	1	0	0
Toimintamenot		-21	-21	-17	-13
Toimintakate		-21	-20	-17	-13
Tunnusluvut					
- nettomenot €/as		17	18	15	11
- myönnetyt ympäristöluvut					
- viemäri liittymät			205	203	202
- maa-aines/lopputark.					

Lukuihin sisältyvät Halsuanjärven kunnossapidon ja Venetjärven virkistysalueen kustannukset.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA PALO- JA PELASTUSTOIMI

Palo- ja pelastustoimeen liittyy myös väestönsuojelu ja öljyvahinkojen torjunta, sekä ensivastetyö.

Toiminta

Toiminta käsittää varsinaiset sammutustehtävät, ensivastetehtävät sekä muut pelastustehtävät sekä ennaltaehkäisevän toiminnan. Palokunta toimii puolivakinaisena palokuntana.

Asetetut tavoitteet

Vuoden 2004 alusta palo- ja pelastustoimi on siirtynyt aluepelastuslaitoksen alaisuuteen. Keskuspaikkana toimii Kokkola. Aluepelastuslaitos laskuttaa kuntaa pelastustoimen kulujen osalta suoraan aiheuttamisperusteisesti sekä viranomaistoiminnan osalta asukaslukupерusteisesti. Päälystöpäivystys hoidetaan seutukunnallisena yhteistyönä.

Talous

1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot	0	0		25
Toimintamenot	-131	-144	-125	-97
Toimintakate	-131	-144	-125	-73
Tunnusluvut				
- nettomenot €/as	112	128	107	62
- hälytyksiä, kpl				37
joista ensivastehälytyksiä				19

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA LIIKENNEVÄYLÄT

Lautakunnalle kuuluivat yksityistielain mukaiset tielautakunnan tehtävät vuoden 2019 loppuun saakka sekä mm. liikenneväylien kunnossapitotyöt.

Toiminta

Lautakunta pitää tarvittaessa mm. yksityistielain mukaisia tietoimituksia, antaa asiantuntija-apua mm. yksityisteiden yksiköinti- ja valtionapuhakemusasioissa, mutta uuden Yksityistielain (voimaan 1.1.2019) myötä tehtävät siirtyivät Maanmittauslaitoksen hoidettavaksi. Kaikkinainen kaavateiden kunnossapito sekä yksityisteiden talviauraus ja yleinen turvallisuuden valvonta kuuluvat lautakunnan tehtäviin.

Asetetut tavoitteet

Kaavateiden kunto pyritään säilyttämään kohtuullisena. Pyritään vaikuttamaan siihen, että yksityisteiden tiekuntien hallinto ja yksiköinnit ovat ajan tasalla.

Toteutunut

Kaikilla merkittävimmillä yksityisteillä on yksikköjako kunnossa tai valmisteilla. Kaavateillä talviajan hiekoitusta on jouduttu lisäämään. Rikkoutuneita ja "himmeneitä" katuvalolampuja vaihdettiin uusiksi n. 60 kpl

Talous

1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot	0	1	1	1
Toimintamenot	-61	-97	-65	-59
Toimintakate	-61	-97	-64	-58
Tunnusluvut				
- nettomenot €/as	52	86	55	50
- kaavatiet, km	12,5	12,5	12,5	12,5

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistökustannuksista vuokrakiinteistöjen ja teollisuushallien kustannukset tulevat tähän lukuun; koulu, kirjasto, urheilualueet ja urheilutilojen kulut kirjataan kunkin hallinnonalan menoksi. Soitelle vuokratut kiinteistöt (Kannelma, Pihlajatupa ja Terveystalo) kuuluvat kiinteistötoimen alaisuuteen. Talonmiesten palkat kirjataan keskitetysti kiinteistötoimeen ja kustannus vyörytetään kullekin hallintokunnalle käytön suhteessa. Talonmiespalveluja luovutetaan Halsuan Seudun Asumispalveluyhdistys ry:lle, julkiskiinteistöt-, asunto-, vesi- ja energiaosakeyhtiöille ja niistä laskutetaan erikseen.

Toiminta

Kunnan kiinteistöjen kuntoa seurataan jatkuvasti. Pyritään siihen, että kiinteistöjen käyttöarvo samoin kuin niiden ulkoinen kunto (maalaukset, katot, pihat) pysyvät hyvinä. Kuntoseuranalla tulee estää kiinteistöjen yllätyksellinen hätätyö (esim. vesivahingot). Korjaustyöt suoritetaan kiireellisyysjärjestyksessä.

Asetetut tavoitteet

Kiinteistöjä huolletaan ja pidetään kunnossa niin, että ne ovat turvallisia ja viihtyisiä, eivätkä aiheuta terveydellisiä haittoja käyttäjilleen.

Toteutunut

Asuntoja kunnostettiin vuokralaisten vaihtuessa. Kiinteistöjen kuntoa on seurattu koko ajan, tarpeelliset korjaukset ja huollot on tehty tarvittaessa. Kannelmassa uusittiin paloilmoinn-laitteisto, remontoitiin kolme asuntoa ja pesuhuone.

Halsuan Julkiskiinteistöt Oy perii kunnalta vuokraa urheiluhallista, kirjastosta ja koulukeskuksesta sopimuksen mukaan (sivistystoimi).

Teollisuushalleja ja Halsuan Yritystalon tiloja vuokrataan yritysten käyttöön ja lisäksi on annettu hyväntekeväisyyttä tekevien yhdistysten käyttöön tyhjillään olevia tiloja veloituksetta, PlusPiste vuokrattiin Lyhty Seurakunnan tuki ry:lle kuluja vastaan.

1.10.2018 alkaen lämpölaitosten hoidosta on vastannut Halsuan kunta ja samalla on otettu käyttöön työajan ulkopuolella keskitetty kunnan, Halsuan Vesi Oy:n, Halsuan Energia Oy:n, Halsuan Julkiskiinteistöt Oy:n, asunto-osakeyhtiöiden ja Halsuan Seudun Asumispalveluyhdistys ry:n kiinteistöjen päivystys.

Eläkkeelle jäävän talonmies/puhdistamonhoitajan tilalle palkattiin uusi talonmies, jotka molemmat ovat tilinpäätöshetken luvuissa.

Henkilöstön määrä 31.12.

	<u>TA 2019</u>	<u>TP 2019</u>	<u>TP 2018</u>	<u>TP 2017</u>
Vakinaiset	3,6	4,2	4,2	3,1
Määräaikaiset			1	1

Talous

1000 €	TA 2019	TP 2019	TP 2018	TP 2017
Asukasluku	1166	1127	1165	1171
Toimintatulot	785	768	973	903
Toimintamenot	-673	-657	-759	-585
Toimintakate	112	111	214	318
Tunnusluvut				
- nettotulot €/as	96	98	183	272
- vuokra-asunnot, kpl	56	56	56	56
- vuokratut teoll.tilat, kpl	4	4	4	4
- vuokratut yritystilat, kpl	7	5	5	7

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA JÄTEHUOLTO

Toiminta

Jätehuollosta vastaa Millespakka Oy, jonka osakkaana Halsuan kunta on. Pakkausjätteen keräilystä vastaa Rinki Oy. Paperin keräyksestä vastaa Suomen Keräyspaperi Oy. Jätehuolto toteutetaan pitkälle vietyyn alkujäittelään ja erilliskeräilyyn perustuen.

Asetetut tavoitteet

Sekajätteen toimittaminen Alajärvelle jatkuu. Biojätteen erilliskeräily, käsittely ja loppusijoittaminen suunnitellaan uudelleen. Entisen Laisnevan kaatopaikan velvoitetarkkailu jatkuu sulkemislupapäätöksen mukaisesti.

Toteutunut

Sekajätteet on toimitettu sopimuksen mukaisesti Alajärvelle. Rinki Oy:n pakkausjätteen keräyspiste on Yritystalon viereisellä kentällä os. Vetelintie 3.

Laisnevan kaatopaikan velvoitetarkkailu on suoritettu sulkemispäätöksen mukaisesti. ELY-keskuksen vuonna 2018 tekemän kaatopaikkatarkastuksen yhteydessä havaittiin käytöstä poistetuilla kaatopaikoilla ongelmia, joista annettiin selitykset ja huolehdittiin kuntoon.

Talous

1000 € Asukasluku	TA 2019 1166	TP 2019 1127	TP 2018 1165	TP 2017 1171
Toimintatulot	1	0	0	1
Toimintamenot	-3	-1	-5	-2
Toimintakate	-2	-1	-5	-1
Tunnusluvut				
- nettomenot €/as	2	1	4	1

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
ENERGIA- JA VESIHUOLTO

Vesi- ja viemärlaitos on yhtiötetty vuonna 2012 Halsuan Vesi Oy:ksi ja lämpölaitokset Halsuan Energia Oy:ksi, joille tekninen toimisto myy palveluita.

Halsuan Vesi Oy:n on edelleen turvattava sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärointi.

Halsuan Energia Oy:n tehtävänä on tuottaa lämpöä yksityisille, sekä seurakunnan ja kunnan keskustaajamassa sijaitseville eri kiinteistöille erillisten sopimusten ja taksan mukaisesti. Kirkonkylän lämpölaitokseen hoidosta ja bioenergian toimittamisesta vastaa Halsuan kunta.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMA LAUTAKUNNITTAIN

Halsuan kunta

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Budj 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama summa	Käyttö- %
Kunnanvaltuusto				
KÄYTTÖTALOUS				
TALOUS				
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-10 500	-10 180	-320	97,0
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 760	-494	-1 266	28,0
Muut henkilösivukulut	-230	-32	-198	13,9
Henkilösivukulut	-1 990	-525	-1 465	26,4
Henkilöstökulut	-12 490	-10 705	-1 785	85,7
Palvelujen ostot				
Muiden palvelujen ostot	-1 500	-1 143	-357	76,2
Palvelujen ostot	-1 500	-1 143	-357	76,2
Muut toimintakulut				
Muut kulut	-200	-84	-116	42,0
Muut toimintakulut	-200	-84	-116	42,0
Toimintakulut	-14 190	-11 933	-2 257	84,1
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-14 190	-11 933	-2 257	84,1

Kunnanhallitus

KÄYTTÖTALOUS

TALOUS

Toimintatuotot

Myyntituotot	54 040	54 409	-369	100,7
Maksutuotot	6 000	6 407	-407	106,8
Tuet ja avustukset	13 700	11 225	2 475	81,9
Muut toimintatuotot				
Vuokratuotot	1 800	2 066	-266	114,8
Muut tuotot		70 247	-70 247	-100,0
Muut toimintatuotot	1 800	72 313	-70 513	4017,4
Toimintatuotot	75 540	144 354	-68 814	191,1

Toimintakulut

Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-234 990	-259 245	24 255	110,3
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-146 900	-151 241	4 341	103,0
Muut henkilösivukulut	-5 540	-4 669	-871	84,3
Henkilösivukulut	-152 440	-155 910	3 470	102,3
Henkilöstökulut	-387 430	-415 155	27 725	107,2
Palvelujen ostot				
Asiakaspalvelujen ostot	-4 802 000	-5 194 734	392 734	108,2
Muiden palvelujen ostot	-329 620	-295 022	-34 598	89,5
Palvelujen ostot	-5 131 620	-5 489 756	358 136	107,0
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-8 930	-13 748	4 818	154,0
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-8 930	-13 748	4 818	154,0
Avustukset				
Avustukset kotitalouksille	-35 000	-28 953	-6 047	82,7
Avustukset yhteisöille	-63 760	-58 154	-5 606	91,2
Avustukset	-98 760	-87 106	-11 654	88,2
Muut toimintakulut				
Vuokratulut	-2 500	-5 920	3 420	236,8

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budj 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama summa	Käyttö- %
Muut kulut	-10 500	-11 934	1 434	113,7
Muut toimintakulut	-13 000	-17 854	4 854	137,3
T o i m i n t a k u l u t	-5 639 740	-6 023 619	383 879	106,8
Toimintakate	-5 564 200	-5 879 265	315 065	105,7
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poisto	-21 500	-6 915	-14 585	32,2
Poistot ja arvonalentumiset	-21 500	-6 915	-14 585	32,2
Laskennalliset erät		155 457	-155 457	-100,0
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-5 585 700	-5 730 723	145 023	102,6

KeskusvaalilautakuntaKÄYTTÖTALOUS
TALOUS

T o i m i n t a t u o t o t				
Myyntituotot	7 200	4 800	2 400	66,7
T o i m i n t a t u o t o t	7 200	4 800	2 400	66,7
T o i m i n t a k u l u t				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-6 000	-3 925	-2 075	65,4
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-120	-85	-35	70,9
Muut henkilösivukulut	-70	-9	-61	13,0
Henkilösivukulut	-190	-94	-96	49,6
Henkilöstökulut	-6 190	-4 019	-2 171	64,9
Palvelujen ostot				
Muiden palvelujen ostot	-50	-494	444	988,6
Palvelujen ostot	-50	-494	444	988,6
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana		-78	78	-100,0
Aineet, tarvikkeet ja tavara		-78	78	-100,0
Muut toimintakulut				
Muut kulut	-150	-141	-9	93,8
Muut toimintakulut	-150	-141	-9	93,8
T o i m i n t a k u l u t	-6 390	-4 732	-1 658	74,1
Toimintakate	810	68	742	8,4
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	810	68	742	8,4

TarkastuslautakuntaKÄYTTÖTALOUS
TALOUS

T o i m i n t a k u l u t				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 800	-950	-850	52,8
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-250		-250	
Muut henkilösivukulut	-30		-30	
Henkilösivukulut	-280		-280	
Henkilöstökulut	-2 080	-950	-1 130	45,7
Palvelujen ostot				
Muiden palvelujen ostot	-5 300	-5 837	537	110,1
Palvelujen ostot	-5 300	-5 837	537	110,1
Muut toimintakulut				
Muut kulut	-60		-60	

	Budj 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama summa	Käyttö- %
Muut toimintakulut	-60		-60	
Toimintakate	-7 440	-6 787	-653	91,2
T o i m i n t a k u l u t	-7 440	-6 787	-653	91,2
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-7 440	-6 787	-653	91,2

Sivistys- ja hyvinvointilautakuntaKÄYTTÖTALOUS
TALOUS

Toimintatuotot				
Myyntituotot	13 500	13 570	-70	100,5
Maksutuotot	40 550	40 000	550	98,6
Tuet ja avustukset	39 260	58 435	-19 175	148,8
Muut toimintatuotot				
Vuokratuotot	1 050	1 647	-597	156,9
Muut tuotot		341	-341	-100,0
Muut toimintatuotot	1 050	1 988	-938	189,3
Toimintatuotot	94 360	113 993	-19 633	120,8
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 082 180	-1 097 017	14 837	101,4
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-232 200	-231 663	-537	99,8
Muut henkilösivukulut	-26 630	-20 137	-6 493	75,6
Henkilösivukulut	-258 830	-251 800	-7 030	97,3
Henkilöstökulut	-1 341 010	-1 348 818	7 808	100,6
Palvelujen ostot				
Asiakaspalvelujen ostot	-28 300	-22 672	-5 628	80,1
Muiden palvelujen ostot	-210 620	-187 939	-22 681	89,2
Palvelujen ostot	-238 920	-210 611	-28 309	88,2
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-229 850	-226 423	-3 427	98,5
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-229 850	-226 423	-3 427	98,5
Avustukset				
Avustukset kotitalouksille	-65 000	-52 466	-12 534	80,7
Avustukset yhteisöille	-7 300	-6 967	-333	95,4
Avustukset	-72 300	-59 433	-12 867	82,2
Muut toimintakulut				
Vuokratulut	-283 060	-317 942	34 882	112,3
Muut kulut	-7 150	-2 175	-4 975	30,4
Muut toimintakulut	-290 210	-320 117	29 907	110,3
Toimintakulut	-2 172 290	-2 165 403	-6 887	99,7
Toimintakate	-2 077 930	-2 051 409	-26 521	98,7
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poisto	-13 100	-11 397	-1 703	87,0
Poistot ja arvonalentumiset	-13 100	-11 397	-1 703	87,0
Laskennalliset erät		-210 226	210 226	-100,0
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2 091 030	-2 273 032	182 002	108,7

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budj 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama summa	Käyttö- %
Rakennus- ja ympäristölautakunta				
KÄYTTÖTALOUS				
TALOUS				
T o i m i n t a t u o t o t				
Myyntituotot	137 030	112 808	24 222	82,3
Maksutuotot	12 000	3 968	8 032	33,1
Tuet ja avustukset		246	-246	-100,0
Muut toimintatuotot				
Vuokratuotot	666 600	674 279	-7 679	101,2
Muut tuotot		3 074	-3 074	-100,0
Muut toimintatuotot	666 600	677 353	-10 753	101,6
T o i m i n t a t u o t o t	815 630	794 376	21 254	97,4
T o i m i n t a k u l u t				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-218 310	-247 866	29 556	113,5
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-48 460	-57 465	9 005	118,6
Muut henkilösivukulut	-5 350	-4 479	-871	83,7
Henkilösivukulut	-53 810	-61 943	8 133	115,1
Henkilöstökulut	-272 120	-309 809	37 689	113,9
Palvelujen ostot				
Muiden palvelujen ostot	-286 400	-296 298	9 898	103,5
Palvelujen ostot	-286 400	-296 298	9 898	103,5
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-254 110	-222 379	-31 731	87,5
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-254 110	-222 379	-31 731	87,5
Avustukset				
Avustukset yhteisöille	-7 000	-6 500	-500	92,9
Avustukset	-7 000	-6 500	-500	92,9
Muut toimintakulut				
Vuokratulut	-171 170	-183 126	11 956	107,0
Muut kulut	-9 470	-4 176	-5 294	44,1
Muut toimintakulut	-180 640	-187 302	6 662	103,7
T o i m i n t a k u l u t	-1 000 270	-1 022 288	22 018	102,2
Toimintakate	-184 640	-227 912	43 272	123,4
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poisto	-103 560	-104 372	812	100,8
Poistot ja arvonalentumiset	-103 560	-104 372	812	100,8
Laskennalliset erät		54 769	-54 769	-100,0
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-288 200	-277 516	-10 684	96,3

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budj 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama summa	Käyttö- %
Halsuan kunta 2019 yhteensä				
KÄYTTÖTALOUS				
TALOUS				
T o i m i n t a t u o t o t				
Myyntituotot	211 770	185 588	26 182	87,6
Maksutuotot	58 550	50 375	8 175	86,0
Tuet ja avustukset	52 960	69 907	-16 947	132,0
Muut toimintatuotot				
Vuokratuotot	669 450	677 991	-8 541	101,3
Muut tuotot		73 662	-73 662	-100,0
Muut toimintatuotot	669 450	751 653	-82 203	112,3
T o i m i n t a t u o t o t	992 730	1 057 523	-64 793	106,5
T o i m i n t a k u l u t				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 553 780	-1 619 183	65 403	104,2
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-429 690	-440 947	11 257	102,6
Muut henkilösivukulut	-37 850	-29 326	-8 524	77,5
Henkilösivukulut	-467 540	-470 273	2 733	100,6
Henkilöstökulut	-2 021 320	-2 089 456	68 136	103,4
Palvelujen ostot				
Asiakaspalvelujen ostot	-4 830 300	-5 217 406	387 106	108,0
Muiden palvelujen ostot	-833 490	-786 734	-46 756	94,4
Palvelujen ostot	-5 663 790	-6 004 140	340 350	106,0
Aineet, tarvikkeet ja tavara				
Ostot tilikauden aikana	-492 890	-462 628	-30 262	93,9
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-492 890	-462 628	-30 262	93,9
Avustukset				
Avustukset kotitalouksille	-100 000	-81 419	-18 581	81,4
Avustukset yhteisöille	-78 060	-71 621	-6 439	91,8
Avustukset	-178 060	-153 040	-25 020	85,9
Muut toimintakulut				
Vuokrakulut	-456 730	-506 988	50 258	111,0
Muut kulut	-27 530	-18 510	-9 020	67,2
Muut toimintakulut	-484 260	-525 498	41 238	108,5
T o i m i n t a k u l u t	-8 840 320	-9 234 762	394 442	104,5
Toimintakate	-7 847 590	-8 177 239	329 649	104,2
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poisto	-138 160	-122 684	-15 476	88,8
Poistot ja arvonalentumiset	-138 160	-122 684	-15 476	88,8
Laskennalliset erät				
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-7 985 750	-8 299 924	314 174	103,9

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

HALSUAN KUNTA

Halsuan kunta

Tuloslaskelman toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budj 2019	Toteutuma 2019 01-12	Käyttö- %	TP 2018
T o i m i n t a t u o t o t				
Myyntituotot	211 770	180 278	85,1	170 516
Maksutuotot	58 550	50 375	86,0	75 063
Tuet ja avustukset	52 960	69 907	132,0	66 236
Muut toimintatuotot				
Vuokratuotot	669 450	677 991	101,3	636 188
Muut tuotot		73 662	-100,0	182 329
Muut toimintatuotot	669 450	751 653	112,3	818 517
T o i m i n t a t u o t o t	992 730	1 052 213	106,0	1 130 332
T o i m i n t a k u l u t				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 553 780	-1 619 183	104,2	-1 640 117
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-429 690	-440 947	102,6	-429 443
Muut henkilösivukulut	-37 850	-29 326	77,5	-41 343
Henkilösivukulut	-467 540	-470 273	100,6	-470 786
Henkilöstökulut	-2 021 320	-2 089 456	103,4	-2 110 903
Palvelujen ostot				
Asiakaspalvelujen ostot	-4 830 300	-5 217 406	108,0	-4 883 157
Muiden palvelujen ostot	-833 490	-781 425	93,8	-737 775
Palvelujen ostot	-5 663 790	-5 998 831	105,9	-5 620 932
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-492 890	-462 628	93,9	-408 086
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-492 890	-462 628	93,9	-408 086
Avustukset				
Avustukset kotitalouksille	-100 000	-81 419	81,4	-91 587
Avustukset yhteisöille	-78 060	-71 621	91,8	-88 615
Avustukset	-178 060	-153 040	85,9	-180 202
Muut toimintakulut				
Vuokratulot	-456 730	-506 988	111,0	-456 504
Muut kulut	-27 530	-18 510	67,2	-85 559
Muut toimintakulut	-484 260	-525 498	108,5	-542 063
T o i m i n t a k u l u t	-8 840 320	-9 229 453	104,4	-8 862 186
Toimintakate	-7 847 590	-8 177 239	104,2	-7 731 854
Verotulot	3 840 240	3 852 116	100,3	3 410 797
Valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen valtions	4 348 200	4 398 710	101,2	4 630 085
Muut valtionosuudet	-305 000	-249 301	81,7	-302 837
Valtionosuudet	4 043 200	4 149 409	102,6	4 327 248
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	300	705	234,9	1 493
Muut rahoitustuotot	900	1 607	178,6	1 260
Korkokulut	-36 370	-24 827	68,3	-23 785
Muut rahoituskulut	-200	0	0,1	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-35 370	-22 515	63,7	-21 032
Vuosikate	480	-198 229	-41297,7	-14 842
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-138 160	-122 684	88,8	-128 715
Poistot ja arvonalentumiset	-138 160	-122 684	88,8	-128 715
Tilikauden tulos	-137 680	-320 913	233,1	-143 557
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-137 680	-320 913	233,1	-143 557

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely budjettiin nähden			
	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot			
Kunnan tulovero	2947120	3017178	70058
Osuus yhteisöveron tuotosta	468120	413815	-54305
Kiinteistövero	425000	421124	-3876
Yhteensä	3840240	3852117	11877

Tuloveroprosenttierittely

Verovuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo mil.euroa	Muutos %
2014	21,50	15928	
2015	21,50	15183	-4,7 %
2016	21,50	14897	-1,9 %
2017	22,00	14506	-2,6 %
2018	22,00	14938	3,0 %

Valtionosuuksien erittely

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet			
Kunnan peruspalvelujen valt.osuus ml. tasaukset	4 348 200,00 €	4 398 710,00 €	50 510,00 €
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-305 000,00 €	-249 301,00 €	55 699,00 €
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	- €	- €	- €
YHT	4 043 200,00 €	4 149 409,00 €	106 209,00 €

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Halsuan kunta

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Budj 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama summa	Käyttö- %
912001 Osayleiskaavahanke				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTIMENOT				
Oma rakentaminen		-7 019	7 019	-100,0
Muut investointimenot	-10 000	-26 804	16 804	268,0
INVESTOINTIMENOT	-10 000	-33 823	23 823	338,2
INVESTOINNIT NETTO	-10 000	-33 823	23 823	338,2
912020 TAHE-ohjelmisto				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTIMENOT				
Muut investointimenot	-50 000	-18 821	-31 179	37,6
INVESTOINTIMENOT	-50 000	-18 821	-31 179	37,6
INVESTOINNIT NETTO	-50 000	-18 821	-31 179	37,6
913001 Maa- ja vesialueet				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTIMENOT				
Muut investointimenot		-211 048	211 048	-100,0
INVESTOINTIMENOT		-211 048	211 048	-100,0
INVESTOINTITULOT				
Käyttöomaisuuden myynti		841	-841	-100,0
INVESTOINTITULOT		841	-841	-100,0
INVESTOINNIT NETTO	0	-210 207	210 207	-100,0
918010 Lainaosuudet tytär-yhtymäos.				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTIMENOT				
Muut investointimenot	-145 000	-140 093	-4 907	96,6
INVESTOINTIMENOT	-145 000	-140 093	-4 907	96,6
INVESTOINNIT NETTO	-145 000	-140 093	-4 907	96,6
918020 Halsuan Energia Oy / Pääomasijoitus				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTIMENOT				
Muut investointimenot	-50 000	-50 000		100,0
INVESTOINTIMENOT	-50 000	-50 000		100,0
INVESTOINNIT NETTO	-50 000	-50 000		100,0
918021 Halsuan Julkiskiint. Oy / SVOP sijoitus				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTIMENOT				
Muut investointimenot	-50 000	-50 000		100,0
INVESTOINTIMENOT	-50 000	-50 000		100,0
INVESTOINNIT NETTO	-50 000	-50 000		100,0
925730 Parkour-rata / Seinäkiipeilyteline				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTITULOT				
Rahoitusosuudet investointeih		14 000	-14 000	-100,0
INVESTOINTITULOT		14 000	-14 000	-100,0
INVESTOINNIT NETTO	0	14 000	-14 000	-100,0

Halsuan kunta

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Budj 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama summa	Käyttö- %
933001 Kaatopaikkojen maisemointi				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTIMENOT				
Oma rakentaminen		-11 805	11 805	-100,0
Muut investointimenot	-20 000		-20 000	
INVESTOINTIMENOT	-20 000	-11 805	-8 195	59,0
INVESTOINNIT NETTO	-20 000	-11 805	-8 195	59,0
934801 Vanha pappila				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTIMENOT				
Muut investointimenot		-5 000	5 000	-100,0
INVESTOINTIMENOT		-5 000	5 000	-100,0
INVESTOINNIT NETTO	0	-5 000	5 000	-100,0

Halsuan kunta

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Budj 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama summa	Käyttö- %
936406 Paineilmalaitteiden uusiminen				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTIMENOT				
Muut investointimenot	-15 000	-14 694	-306	98,0
INVESTOINTIMENOT	-15 000	-14 694	-306	98,0
INVESTOINNIT NETTO	-15 000	-14 694	-306	98,0
936407 Mönkijä				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTIMENOT				
Muut investointimenot		-12 012	12 012	-100,0
INVESTOINTIMENOT		-12 012	12 012	-100,0
INVESTOINNIT NETTO	0	-12 012	12 012	-100,0
Investoinnit				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTIMENOT				
Oma rakentaminen		-18 824	18 824	-100,0
Muut investointimenot	-340 000	-528 472	188 472	155,4
INVESTOINTIMENOT	-340 000	-547 296	207 296	161,0
INVESTOINTITULOT				
Käyttöomaisuuden myynti		841	-841	-100,0
Rahoitusosuudet investointeih		14 000	-14 000	-100,0
INVESTOINTITULOT		14 841	-14 841	-100,0
INVESTOINNIT NETTO	-340 000	-532 455	192 455	156,6
Halsuan kunta 2019, yhteensä				
INVESTOINNIT				
INVESTOINTIMENOT				
Oma rakentaminen		-18 824	18 824	-100,0
Muut investointimenot	-340 000	-528 472	188 472	155,4
INVESTOINTIMENOT	-340 000	-547 296	207 296	161,0
INVESTOINTITULOT				
Käyttöomaisuuden myynti		841	-841	-100,0
Rahoitusosuudet investointeih		14 000	-14 000	-100,0
INVESTOINTITULOT		14 841	-14 841	-100,0
INVESTOINNIT NETTO	-340 000	-532 455	192 455	156,6

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

Halsuan kunta

Rahoituslaskelman toteutuminen

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Toteut. 2019	TA 2019
RAHOITUSLASKELMA		
RAHOITUSLASKELMA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-198 228.88	480.00
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-70 207.06	
	-268 435.94	480.00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-547 296.12	-290 000.00
Rahoitusosuudet investointimenoi	14 000.00	
Luovutustulo pysyvien vastaavien	71 048.00	
	-462 248.12	-290 000.00
Toiminnan ja investointien rahavir	-730 684.06	-289 520.00
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys	42 458.45	
	42 458.45	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 000 000.00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 728.00	-2 666.00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	550 003.70	-715 000.00
	543 275.70	282 334.00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääom		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	353 491.56	
Korottomien velkojen muutos	19 225.26	
	372 716.82	
Rahoituksen rahavirta	958 447.27	282 334.00
Rahavarojen muutos	227 763.21	-7 186.00
Rahavarat 31.12.	411 939.30	
Rahavarat 1.1.	184 176.09	
	227 763.21	0

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2019

Halsuan kunta

EUR

Ulkoinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Toteutuma 2019	Toteutuma 2018
33000 T o i m i n t a t u o t o t		
33010 Myyntituotot	180 278,09	170 516,49
33200 Maksutuotot	50 375,13	75 062,61
33300 Tuet ja avustukset	69 906,68	66 235,86
33400 Muut toimintatuotot		
33410 Vuokratuotot	677 991,45	636 188,14
33420 Muut tuotot	73 661,90	182 328,78
33400 Muut toimintatuotot	751 653,35	818 516,92
33000 T o i m i n t a t u o t o t	1 052 213,25	1 130 331,88
34000 T o i m i n t a k u l u t		
34010 Henkilöstökulut		
34050 Palkat ja palkkiot	-1 619 183,02	-1 640 116,64
34100 Henkilösivukulut		
34110 Eläkekulut	-440 947,14	-429 443,11
34150 Muut henkilösivukulut	-29 325,65	-41 342,87
34100 Henkilösivukulut	-470 272,79	-470 785,98
34010 Henkilöstökulut	-2 089 455,81	-2 110 902,62
34300 Palvelujen ostot		
34310 Asiakaspalvelujen ostot	-5 217 405,96	-4 883 157,18
34320 Muiden palvelujen ostot	-781 424,60	-737 774,57
34300 Palvelujen ostot	-5 998 830,56	-5 620 931,75
34500 Aineet, tarvikkeet ja tava		
34510 Ostot tilikauden aikana	-462 628,12	-408 086,36
34500 Aineet, tarvikkeet ja tava	-462 628,12	-408 086,36
34700 Avustukset		
34710 Avustukset kotitalouksill	-81 418,76	-91 587,46
34720 Avustukset yhteisöille	-71 620,98	-88 614,55
34700 Avustukset	-153 039,74	-180 202,01
34800 Muut toimintakulut		
34810 Vuokratulut	-506 987,90	-456 503,67
34820 Muut kulut	-18 510,49	-85 559,33
34800 Muut toimintakulut	-525 498,39	-542 063,00
34000 T o i m i n t a k u l u t	-9 229 452,62	-8 862 185,74
34999 Toimintakate	-8 177 239,37	-7 731 853,86
35000 Verotulot	3 852 116,28	3 410 796,77
35500 Valtionosuudet		
35510 Kunnan peruspalvelujen val	4 398 710,00	4 630 085,00
35520 Muut valtionosuudet	-249 301,00	-302 837,00
35500 Valtionosuudet	4 149 409,00	4 327 248,00
36000 Rahoitustuotot ja -kulut		
36010 Korkotuotot	704,78	1 492,77
36100 Muut rahoitustuotot	1 607,11	1 260,14
36200 Korkokulut	-24 826,57	-23 785,17
36300 Muut rahoituskulut	-0,11	-0,17
36000 Rahoitustuotot ja -kulut	-22 514,79	-21 032,43
36999 Vuosikate	-198 228,88	-14 841,52
37000 Poistot ja arvonalentumiset		
37100 Suunnitelman mukaiset pois	-122 684,36	-128 715,26
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-122 684,36	-128 715,26
38499 Tilikauden tulos	-320 913,24	-143 556,78
39999 Tilikauden ylijäämä / alijä	-320 913,24	-143 556,78

RAHOITUSLASKELMA 1.1.-31.12.2019

Halsuan kunta

Rahoituslaskelma

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Toteutuma 2019	Toteutuma 2018
RAHOITUSLASKELMA		
RAHOITUSLASKELMA		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-198 228,88	-14 841,52
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-70 207,06	-181 229,51
	-268 435,94	-196 071,03
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-547 296,12	-526 023,79
Rahoitusosuudet investointimeno	14 000,00	
Luovutustulo pysyvien vastaavien	71 048,00	217 461,77
	-462 248,12	-308 562,02
Toiminnan ja investointien rahavir	-730 684,06	-504 633,05
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys	42 458,45	42 458,45
	42 458,45	42 458,45
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 728,00	-10 790,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	550 003,70	454 062,00
	543 275,70	443 272,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääom		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	353 491,56	-251 620,36
Korottomien velkojen muutos	19 225,26	229 996,15
	372 716,82	-21 624,21
Rahoituksen rahavirta	958 447,27	464 106,24
Rahavarojen muutos	227 763,21	-40 526,81
Rahavarat 31.12.	411 939,30	184 176,09
Rahavarat 1.1.	184 176,09	224 702,90
	227 763,21	-40 526,81

TASE

Halsuan kunta

Ulkoinen	Tase		EUR
	01.01.2019 - 31.12.2019		
	Toteutuma 2019	Toteutuma 2018	
11000 VASTAAVAA			
11001 A PYSYVÄT VASTAAVAT			
11010 I Aineettomat hyödykkeet			
11012 2. Muut pitkävaikutteiset	119 960,51	23 199,85	
11010 I Aineettomat hyödykkeet	119 960,51	23 199,85	
11020 II Aineelliset hyödykkeet			
11021 1. Maa- ja vesialueet	1 041 430,46	831 223,40	
11022 2. Rakennukset	2 814 249,32	2 883 312,16	
11023 3. Kiinteät rakenteet ja	85 051,69	70 998,23	
11024 4. Koneet ja laitteet	75 599,49	65 457,40	
11026 6. Ennakkomaksut ja keske	68 686,50	161 109,03	
11020 II Aineelliset hyödykkeet	4 085 017,46	4 012 100,22	
11030 III Sijoitukset			
11031 1. Osakkeet ja osuudet	3 345 205,44	3 105 112,52	
11033 3. Muut lainasaamiset	95 000,00	95 000,00	
11034 4. Muut saamiset	25 094,73	25 094,73	
11030 III Sijoitukset	3 465 300,17	3 225 207,25	
11001 A PYSYVÄT VASTAAVAT	7 670 278,14	7 260 507,32	
11201 C VAIHTUVAT VASTAAVAT			
11310 II Saamiset			
11320 Pitkäaikaiset saamiset			
11322 2. Lainasaamiset	264 493,15	306 951,60	
11330 Lyhytaikaiset saamiset			
11331 1. Myyntisaamiset	160 364,65	123 800,68	
11333 3. Muut saamiset	71 765,16	463 156,38	
11334 4. Siirtosaamiset	18 717,40	17 381,71	
11310 II Saamiset	515 340,36	911 290,37	
11410 III Rahoitusarvopaperit			
11411 1. Osakkeet ja osuudet	1 211,00	670,00	
11410 III Rahoitusarvopaperit	1 211,00	670,00	
11500 IV Rahat ja pankkisaamiset	410 728,30	183 506,09	
11201 C VAIHTUVAT VASTAAVAT	927 279,66	1 095 466,46	
11000 VASTAAVAA	8 597 557,80	8 355 973,78	

	Toteutuma 2019	Toteutuma 2018
12000 VASTATTAVAA		
12001 A OMA PÄÄOMA		
12010 I Peruspääoma	2 942 508,47	2 942 508,47
12040 IV Edellisten tilikausien	326 522,63	470 079,41
12050 V Tilikauden ylijäämä (ali)	-320 913,24	-143 556,78
12001 A OMA PÄÄOMA	2 948 117,86	3 269 031,10
12400 E VIERAS PÄÄOMA		
12410 I Pitkäaikainen		
12412 2. Lainat rahoitus- ja va	982 065,00	988 793,00
12417 7. Muut velat/liittymismak	1 344,38	1 344,38
12410 I Pitkäaikainen	983 409,38	990 137,38
12420 II Lyhytaikainen		
12421 1. Joukkovelkakirjalainat	3 950 000,00	3 400 000,00
12422 2. Lainat rahoitus- ja va	6 728,00	6 728,00
12426 6. Ostovelat	185 990,83	226 899,90
12427 7. Muut velat/liittymisma	41 550,81	45 413,71
12428 8. Siirtovelat	481 760,92	417 763,69
12420 II Lyhytaikainen	4 666 030,56	4 096 805,30
12400 E VIERAS PÄÄOMA	5 649 439,94	5 086 942,68
12000 VASTATTAVAA	8 597 557,80	8 355 973,78

KONSERNILASKELMAT

Halsuan kuntakonsernin tuloslaskelma

HALSUAN KUNTAKONSERNIN TULOSLASKELMA		
	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Toimintatuotot (ulk)	9 292 882,04	9 508 481,65
Toimintakulut (ulk)	-17 330 344,66	-16 803 322,22
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	52 867,74	50 858,58
Toimintakate	-7 984 594,89	-7 243 981,99
Verotulot	3 852 116,28	3 410 796,77
Valtionosuudet	4 787 703,53	4 963 698,30
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6 676,13	7 080,72
Muut rahoitustuotot	25 677,58	23 640,67
Korkokulut	-131 695,94	-137 479,40
Muut rahoituskulut	-621,30	-5 146,68
Vuosikate	555 261,40	1 018 608,40
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-839 310,36	-834 821,20
Omistuksen eliminointierot	1 852,62	1 877,55
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	-518,72
Tilikauden tulos	-282 196,35	185 146,03
Tilinpäätössiirrot	-2 542,85	-35 414,43
Tilikauden verot	-5 933,08	-8 972,08
Laskennalliset verot	-396,88	-1 248,55
Vähemmistöosuudet	-2 157,31	-2 771,21
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-293 226,47	136 739,77

Halsuan kuntakonsernin tase

HALSUAN KUNTAKONSERNIN TASE 31.12.2019		
	2019	2018
VASTAAVAA	24 242 699	24 270 376
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 436 877	20 510 465
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	242 559	153 013
AINEETTOMAT OIKEUDET	81 433	125 090
KONSERNILIKEARVO		
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	158 033	23 200
ENNAKKOMAKSUT	3 093	4 723
AINEELLISET HYÖDYKKEET	18 190 809	18 359 498
MAA- JA VESIALUEET	1 344 357	1 084 132
RAKENNUKSET	12 922 760	13 096 865
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	2 338 677	2 310 595
KONEET JA KALUSTO	1 318 739	1 429 284
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	86 961	92 408
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKI	179 315	346 214
SUOITUKSET	2 003 509	1 997 955
OSAKKUUSYHTEISÖOSUUDET	1 701 324	1 699 455
OSAKKEET JA OSUUDET	92 991	89 915
Kuntayhtymäosuudet	0	0
Tytäryhtymäosakkeet ja -osuudet	0	0
Muut osakkeet ja osuudet	92 991	89 915
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	0	0
MUUT LAINASAAMISET	103 012	103 012
MUUT SAAMISET	106 181	105 572
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	84 359	61 786
VALTION TOIMEKSIANNOT	60 600	54 763
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	16 981	0
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6 778	7 023
VAHTUVAT VASTAAVAT	3 721 462	3 698 125
VAIHTO-OMAISUUS	159 662	97 404
AINEET JA TARVIKKEET	73 396	70 881
KESKENERÄISET TUOTTEET	64 484	6 074
VALMIIT TUOTTEET	0	0
MUU VAIHTO-OMAISUUS	21 781	20 449
ENNAKKOMAKSUT	0	0
SAAMISET	1 220 118	1 400 016
PITKÄAIKAISET SAAMISET	30 000	56 404
MYYNTISAAMISET	0	0
LAINASAAMISET	30 000	50 426
LASKENNALLISET VEROSAAMISET	0	0
MUUT SAAMISET	0	5 979
SIIRTOSAAMISET	0	0
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 190 118	1 343 612
MYYNTISAAMISET	815 962	605 485
LAINASAAMISET	-1	-1
LASKENNALLISET VEROSAAMISET	0	0
MUUT SAAMISET	308 723	649 115
SIIRTOSAAMISET	65 434	89 012
RAHOITUSARVOPAPERIT	20 013	19 472
OSAKKEET JA OSUUDET	1 211	670
SUOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTT.	0	0
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	0	0
MUUT ARVOPAPERIT	18 802	18 802
RAHAT JA PANKKISAAMISET	2 321 670	2 181 233

VASTATTAVAA	24 242 699	24 270 376
OMA PÄÄOMA	5 782 312	6 087 329
PERUSPÄÄOMA	2 942 508	2 942 508
SAATIOIDEN JA YHD. PERUSP.		
OSAKEPÄÄOMA	0	0
ARVONKOROTUSRAHASTO	384 670	384 670
MUUT OMAT RAHASTOT	672 959	687 213
MUU OMA PÄÄOMA	0	0
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 075 401	1 936 198
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-293 227	136 740
VÄHEMMISTÖOSUUDET	42 695	39 055
KONSERNIRESERVI		
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	0	0
POISTOERO	0	0
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	93 172	128 948
ELÄKEVARAUKSET	0	0
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	93 172	128 948
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	210 788	146 023
VALTION TOIMEKSIANNOT	184 280	119 078
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	0	0
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	26 508	26 944
VIERAS PÄÄOMA	18 113 733	17 869 021
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	11 326 200	11 665 907
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0	699 164
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILT	9 818 482	9 034 327
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	98 878	528 459
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	0	0
SAADUT ENNAKOT	0	0
OSTOVELAT	0	0
LIITYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	1 352 782	1 353 574
SIIRTOVELAT	0	0
LASKENALLISET VEROVELAT	56 058	50 384
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	6 787 533	6 203 113
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	3 950 000	3 400 000
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILT	549 388	518 398
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	20 426	0
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	0	0
SAADUT ENNAKOT	24 764	37 282
OSTOVELAT	696 492	757 597
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	319 886	316 256
SIIRTOVELAT	1 226 179	1 172 331
LASKENALLISET VEROVELAT	397	1 249

Halsuan kuntakonsernin rahoituslaskelma

HALSUAN KUNTAKONSERNIN RAHOITUSLASKELMA		
	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	555 261	1 018 608
Satunnaiset erät	0	-519
Tilikauden verot	-5 734	-8 108
Tulorah. korjauserät	-112 828	-375 948
Investointien rahavirta	0	0
Investointimenot	-791 210	-797 683
Rahoitusosuudet inv. menoihin	14 000	14 968
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	77 665	367 676
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-262 846	218 994
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaam. lisäykset	-324	0
Antolainasaam. vähenn.	42 458	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys	433 755	150 600
Pitkäaik. lainojen vähennys	-731 844	-776 145
Lyhytaik. lainojen muutos	512 460	373 267
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. muutokset	42 192	30 298
Vaihto-omaisuuden muutos	-62 257	25 711
Saamisten muutos	142 124	-6 831
Korottomien velk. muutos	25 262	273 786
Rahoituksen rahavirta	403 827	70 685
Rahavarojen muutos	140 981	289 679
Kassavarojen muutos	140 981	289 679
Rahavarat 31.12.	2 341 686	2 200 705
Rahavarat 1.1.	2 200 705	1 911 026

LIITETIEDOT

KUNTAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät (KPA 2:2.1 § 1-kohta);

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

KONSERNIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt (11 kpl asunto-osakeyhtiötä sekä 3 kpl osakeyhtiötä) ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhteisöt ovat pieniä asunto-osakeyhtiötä, joten niitä ei yhdistellä vähäisen merkityksen vuoksi.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotuserusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen lainkaan niiden vähäisen merkityksen vuoksi.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Toimintatuotot lautakunnittain (ulkoiset)

	2019	2018
Kunnanvaltuusto	0	0
Kunnanhallitus	139 059	267 426
Keskusvaalilautakunta	4800	2 400
Tilintarkastus		0
Maaseutuelinkeinolautakunta		
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	113 978	191 457
Rakennus- ja ympäristölautakunta	794 376	741 049

Verotulot eriteltyinä

	2019	2018
Kunnan tulovero	3 017 178	2 623 098
Osuus yhteisöveron tuotosta	413 815	431 924
Kiinteistövero	421 124	355 775
Verotulot yhteensä	3 852 116	3 410 797

Valtionosuudet eriteltyinä

	2019	2018
Harkinnanvarainen rahoitusavustus	0	0
Peruspalvelujen valtionosuus	3 234 950	3 502 469
Verotuloihin perustuva tasaus	1 163 760	1 127 616
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	-249 301	-302 837
Valtionosuudet yhteensä	4 149 409	4 327 248

Palvelujen ostot eriteltyinä

	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	5 217 406	4 883 157
Muiden palvelujen ostot	781 425	736 769
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	5 998 831	5 619 926

Selvitys muihin toimintatuottoihin kuuluvien pysyvien vastaavien myyntivoittojen/-tappioiden olennaisista eristä

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot			70 207	11 357
Rakennusten myyntivoitot		221 000		
Muut myyntivoitot				170972
Myyntivoitot yhteensä			70 207	182 329
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappio				1099
Rakennusten myyntitappio				
Luottotappiot				52 521
Myyntitappiot yhteensä				53 620

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Hankintamenona käytetään kustannuksia, joista on vähennetty saadut rahoitusavustukset.

Kunnanvaltuusto on päättänyt, että uusille pysyvien vastaavien hyödykkeille noudatetaan 1.1.2013 alkaen uutta poistosuunnitelmaa ja vanhojen hyödykkeiden osalta noudatetaan vanhaa poistosuunnitelmaa.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Vanha poistosuunnitelma:

Aineettomat hyödykkeet:	Tasapoisto 5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet:	
Rakennukset ja rakennelmat:	Tasapoisto 20 – 50 vuotta
Progressiivinen poisto v. 1986 jälkeen:	rakennukset
Kiinteät rakenteet ja laitteet:	Menojäännöspoisto 10 - 20 vuotta
Koneet ja kalusto:	Tasapoisto 5 – 20 vuotta
Luonnonvarat:	Käytön mukainen poisto

Uusi poistosuunnitelma:

Aineettomat hyödykkeet:	Tasapoisto 5-20 vuotta
Aineelliset hyödykkeet:	
Rakennukset ja rakennelmat:	Tasapoisto 20 – 50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet:	Menojäännöspoisto 10 - 20 %
Koneet ja kalusto:	Tasapoisto 5 – 15 vuotta
Luonnonvarat:	Käytön mukainen poisto

Poistojen laskenta aloitetaan hankintahetken mukaan kuukauden tarkkuudella.

Vuosikuluiksi kirjataan pysyvien vastaavien hankinnat, jotka ovat hinnaltaan alle 10.000 euroa.

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvien vastaavien tase-eräkohtainen erittely

<i>Täysin euroin</i>	Muut pitkävaikutteiset menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskenkäiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	23 200	831 223	2 883 312	70 998	65 457	161 109	4 035 300
Lisäykset tilikauden aikana		211 048	5 000		12 012	79 143	307 203
Rahoitusosuudet				14 000			14000
Vähennykset tilikauden aikana		841					841
Tilikauden poisto	10 794		74063	21 263	16 564		122 684
Siirrot erien välillä	107 555			49 316	14 694	-171 566	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	119 961	1 041 430	2 814 249	85 051	75 599	68 687	4 204 978

Sijoitukset

	Kuntayhtymä-osuudet	Tytäryhtymä-osuudet	Osakkuusyhteisöosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	266 375	2 290 490	520 481	27 767	3 105 113
Lisäykset		240 093			240 093
Vähennykset					
Hankintameno 31.12.	266 375	2 530 583	520 481	27 767	3 345 206

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

	Koti- paikka	Kunnan om.os.%	Konser- nin om.os.%	Kuntakonsernin osuus 1.000 eur		
				omasta pää- omasta	vie- raasta pää- omasta	tilikau- den voi- tosta/ tappi- osta
Tytäryhteisöt						
Halsuan Energia Oy	Halsua	100	100	324	836	7
Halsuan Vesi Oy	Halsua	100	100	258	599	16
Halsuan Julkiskiinteistöt Oy	Halsua	100	100	497	4 805	17
As Oy Halsuan Pyykartano	Halsua	100	100	269	307	2
As Oy Halsuan Kirkkoharju 2	Halsua	100	100	481	499	5
As Oy Kanerva-Kartano	Halsua	100	100	72	39	0
As Oy Halsuan Myllyrinne	Halsua	100	100	61	28	3
As Oy Halsuan Pappilanpelto	Halsua	100	100	99	38	4
As Oy Halsuan Neulainen	Halsua	100	100	105	31	0
As Oy Halsuan Ollila	Halsua	100	100	109	97	3
As Oy Halsuan Marttila	Halsua	100	100	62	51	2
As Oy Halsuan Lääkäritalo	Halsua	100	100	74	17	2
As Oy Halsuan Peltopyy	Halsua	100	100	113	509	1
As Oy Kanervakoto	Halsua	72,67	72,67	53	1	-1
Kuntayhtymät:						
K-P:n koulutusyhtymä	Kokkola	2,38	2,38	463	620	-11
K-P:n erikoisairaanhoido- ja pe- ruspalvelukuntayhtymä	Kokkola	1,76	1,76	106	1 776	-158
K-P:n liiton ky	Kokkola	1,75	1,75	8	19	4
Korpelan Voima ky	Kannus	4,55	4,55	2 404	2 543	142
Yhdistelemättömät osakkuus- yhteisöt:						
As Oy Halsuan Kirkkoharju 1	Halsua	31,35	31,35			
As Oy Kototalo	Halsua	25,55	25,55			

Saamisten erittely

	2019		2018	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		76 224		56 143
Lainasaamiset	234 493		256 526	
Muut saamiset				21 895
kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Muut saamiset				7 066
Saamiset yhteensä			256 526	85 104

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana.

	2019		2018	
	Kunta	Konserni	Kunta	Konserni
Peruspääoma 1.1.	2 942 508	2 942 508	2 942 508	2 942 508
Peruspääoma 31.12.	2 942 508	2 942 508	2 942 508	2 942 508
Muut omat rahastot 1.1.		1 071 883		1 077 981
Muut omat rahastot 31.12.		1 057 629		1 071 883
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	326 522	2 075 401	470 079	1 936 198
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	326 522	2 075 401	470 079	1 936 198
Tilikauden yli-/alijäämä	-320 913	-293 227	-143 557	137 927
Oma pääoma yhteensä	2 948 118	5 782 312	3 269 031	6 087 329

Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

	2019		2018	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		25 544		30 558
Muut velat				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on mukana				
Ostovelat		18 217		869
Vieras pääoma yhteensä		43 761		31 427

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Kunta	
	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät	167 233	
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	256 054	228 724
Korkojaksotukset	1 137	1 145
Opetus- ja kultt.toimen valtion os.	55 779	50 284
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	480 203	230 518

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

	Kunta	
		2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	9 763 147	9 763 147
Jäljellä oleva pääoma	7 213 344	7 649 864
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	1 589 042	1 589 042
Jäljellä oleva pääoma	618 559	668 189

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	7 013 643	6 685 153
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	4 615	4 295

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	Vakinaiset		Määräaikaiset	
	2019	2018	2019	2018
Yleishallinto	6	6	0	0
Maaseututoimi				
Koulutoimi	14	14	5	3
Muu sivistystoimi	11	8	1	4
Rakennus- ja ympäristötoimi	1	1		
Tekninen toimi	5	4		
Yhteensä	37	33	6	7

TILINTARKASTUSYHTEISÖN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kuntalain mukaisen tilintarkastuksen palkkiot vuodelta 2019 olivat 5 757 € ja vuodelta 2018 2 789 €.

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

HALSUAN KUNNANHALLITUS

Halsualla 13/5 2020

Penttilä Jari
Kunnanjohtaja

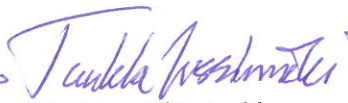

Pärkkä Timo
Khall:n puheenjohtaja

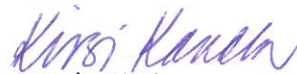
Kunnanhallituksen jäsenet:

Hotakainen Veli-Matti

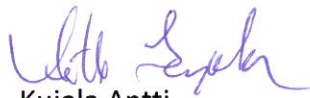

Jussinmäki Tuukka

Kanala Kirsi

Korpinen Sari

Kujala Antti

Kukkola Mira

Patana Pirkko

Saukko Mari

LUETTELOT JA SELVITYKSET

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA

Tilikaudella käytössä ovat seuraavat kirjanpitokirjat:

Päiväkirja
Pääkirja
Tasekirja
Tase-erittelyt
Tuloslaskelman liitetietojen erittely

Tilikaudella käytössä olleet tositelajit:

Kassatositteet
Palkkatositteet
Ostoreskontrasuoritustositteet
Myyntireskontrasuoritustositteet
Ostolaskut, yleishallinto
Ostolaskut, koulutoimi
Ostolaskut, tekninen toimi
Laskutus, yleishallinto
Laskutus, sosiaalityö
Laskutus, tekninen toimi

LUETTELO KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

Kunnan tasekirja säilytetään pysyvästi. Muiden tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2. luvun 10 §:n säännöksiä.

Koska kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset on säilytettävä 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut, säilytetään koko kunnan tosineaineisto vaadittavan ajan.

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kauha
Halsualla 1/6 2020

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Tuula Ylikangas
JHT, HT

